

T.C. Resmî Gazete		
Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır		
Kuruluşu: 7 Ekim 1920	19 Nisan 2015 Pazar	Sayı :29331

19.04.2015 TARİHİNDE YAYINLANAN ESKİ YÖNETMELİK

Gazi Üniversitesinden:

GAZİ ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Gazi Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından güz ve bahar yarıyılları ile yaz döneminde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; Gazi Üniversitesine bağlı enstitülerde örgün eğitim veya uzaktan öğretim yoluyla yürütülen, tezli ve tezsiz yüksek lisans ile doktora, sanatta yeterlilik ve bütünlük doktora programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akademik Takvim: Lisansüstü eğitim tarihlerini, yarıyılı, yaz dönemini, yeterlilik ve benzeri tarihleri içerecek şekilde Senato tarafından kabul edilen takvimi,

b) **Akademik Kurul:** Anabilim/anasanat/bilim/sanat dalının lisansüstü eğitim-öğretim programlarında **kadrolu** profesör, doçent ve yardımcı doçent unvanlı öğretim üyeleri ve doktora/sanatta yeterlilik unvanı almış öğretim görevlilerinden oluşan kurulu, disiplinlerarası yürütülen programlarda ise, bu programlarda görev alan öğretim elemanlarından oluşan kurulu,

c) AKTS Kredisi: Öğrenci iş yükünden oluşan ve öğrencilerin, yurt içinde ve yurt dışında alarak başarılı oldukları ders kredilerinin ve notlarının bir yükseköğretim kurumundan diğerine transferini sağlayan Avrupa Kredi Transfer Sisteminde kullanılan krediyi,

e) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitim Giriş Sınavını,

d) Anabilim Dalı/Anasanat Dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlanan ve enstitüde lisansüstü programı bulunan akademik birimleri,

e) Anabilim Dalı/Anasanat Dalı Başkanı: (d) bendinde tanımlanan akademik birimin başkanını,

f) Azami süre: (ders dönemi); tezli/tezsiz yüksek lisans ve yüksek lisans sonrası doktora/sanatta yeterlilik için dört yarıyılı, lisans sonrası doktora/sanatta yeterlilik için altı yarıyılı, (tez dönemi dâhil); tezli/tezsiz yüksek lisans için **altı** yarıyılı, yüksek lisans sonrası doktora/sanatta yeterlilik için **on iki** yarıyılı, lisans sonrası doktora/sanatta yeterlilik için **on** sekiz yarıyılı,

g) Bilimsel Hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin gerektiğinde eksikliklerini gidermek için en çok bir takvim yılı süren ders tamamlama eğitimini,

ğ) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrencinin; ders seçme ve bırakma işlemlerini onaylaması, teze yönlendirmesi ve tez danışmanlığı gibi bilimsel faaliyetlerine rehberlik etmesi için enstitü yönetim kurulunca atanan Gazi Üniversitesindeki öğretim üyesini,

h) Doktora/Sanatta Yeterlilik Komitesi: Yeterlilik sınavlarını düzenlemek ve yürütmek üzere anabilim/bilim/anasanat dalı öğretim üyelerinden oluşan komiteyi,

ı) Dönem Projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bir bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,

- i) Enstitü: Gazi Üniversitesinde lisansüstü eğitim veren bir enstitüyü,
- j) Enstitü Kurulu: Enstitü Müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim ve anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- k) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ile enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- l) İlgili Başkanlık: Enstitüde açık bulunan lisansüstü programı yürüten ilgili anabilim/ anasanat/bilim/sanat dalı başkanlığını,
- m) İkinci Danışman: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlilik yapan öğrencinin tez veya uygulama konusunun özelliği gereği atanan, üniversite kadrosu dışında görev yapan, yurtiçi veya yurtdışı herhangi bir yükseköğretim kurumundaki öğretim üyesini,
- n) **Normal süre:** Tezsiz yüksek lisans için üç yarıyılı, **tezli yüksek lisans için dört yarıyılı**, yüksek lisans sonrası **doktora için sekiz yarıyılı**, lisans sonrası doktora için on yarıyılı,
- o) Ortak Lisansüstü Program: Yurtiçi veya yurtdışındaki üniversiteler ile işbirliği içinde yürütülen lisansüstü programı,
- ö) Öğrenci: Lisansüstü eğitim yapmak üzere enstitüde kayıtlı öğrenciyi,
- p) **Özel öğrenci:** Enstitü yönetim kurulu kararıyla geçici kaydı yapılarak bir yarıyıldan en çok iki derse katılma izni verilen ve izin verilen dersin faaliyetleri dışında öğrencilik haklarından yararlandırılmayan öğrenciyi,
- r) Programın süresi: Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlilik programlarının tanımlanan normal sürelerini ve katkı payı ödenecek azami sürelerini,
- s) Rektörlük: Gazi Üniversitesi Rektörlüğünü,
- ş) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan, sözlü olarak sunulmuş değerlendirilen yazılı bir rapordan oluşan çalışmayı,
- t) Senato: Gazi Üniversitesi Senatosunu,
- u) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlilik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel ve/veya sanatsal bir çalışmayı,
- ü) Tez İzleme Komitesi: Doktora/sanatta yeterlilik öğrencisinin tez önerisini incelemek, değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek, yönlendirmek görevini üstlenen biri danışmanı olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- v) **Uzmanlık Alan Dersi:** Danışmanlığı yapılan öğrenci ile yürütülen, öğrenciyi teze yönlendirme ve tez konusunda uzmanlaştırma amacıyla açılan ve danışmanlığı müddetince süren dersi,
- y) Üniversite: Gazi Üniversitesini,
- z) Yabancı dil sınavı: Yükseköğretim üst kurumları ve ÖSYM tarafından yapılan veya eşdeğerliği kabul edilen sınavları,
- aa) Yarıyıl: Güz ve bahar yarıyıllarından oluşan, yarıyıl sonu sınav günleri hariç, en az 14 haftalık çalışma dönemini kapsayan, başlangıç ve bitiş tarihleri her akademik yıl için enstitü yönetim kurulları tarafından önerilen ve Senato tarafından onaylanan eğitim süresini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlar, Programlara Başvuru, Kesin Kayıt, Kayıt Yenileme ve Mezuniyet ile İlgili Genel Hükümler

Lisansüstü programlar ile ilgili genel hükümler

MADDE 4 – (1) Lisansüstü programlar; enstitülerin/fakültelerin anabilim ve anasanat dalları esas alınarak açılır ve yürütülür.

(2) Enstitülerde, ilgili anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun talebi, enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla mevcut anabilim veya anasanat dalından farklı bir ad taşıyan bir başka lisansüstü program da açılabilir.

(3) Enstitülerde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü eğitim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim dalından farklı bir ad taşıyan, disiplinler arası bir enstitü anabilim dalı kurulabilir. Bu tür bir enstitü anabilim dalının başkanı, enstitü müdürü tarafından üç yıl süre ile atanır ve Rektörlüğe bilgi verilir.

(4) Yüksek lisans programı, tezli veya tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Tezli programlar ilgili anabilim/anasanat dalının önerisi, ilgili enstitü kurulunun kararı ve Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla açılır.

(5) İkinci öğretimde, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde enstitü kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile tezsiz yüksek lisans programı açılabilir.

(6) **İkinci öğretimde;** tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlilik programı **açılmaz.**

(7) Lisansüstü programlar, ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla yurtiçi ve yurtdışı ortak lisansüstü programlar şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların uygulama usul ve esasları Senato tarafından belirlenir.

(8) Enstitüdeki lisansüstü programlara öğrenci alınıp alınmamasına, alındığı takdirde kontenjanların tespitine, ilgili anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun görüşü ve ilgili başkanlığın teklifi üzerine **enstitü yönetim kurulunca karar verilir.**

(9) Özel protokollerle öğrenci kabul edilen programlar için ihtiyaç duyulması halinde ek düzenlemeler yapılabilir ve Senato tarafından onanır.

(10) Kurum/kuruluşların uzman kadrolarını oluşturmaya yönelik olarak, ilgili kurum/ kuruluş ve Üniversite arasında eğitim/işbirliği protokolü imzalanması halinde, kurum/kuruluşta çalışan lisans diplomasına sahip adayların yüksek lisans programlarına, yüksek lisans diplomasına sahip adayların doktora programlarına kabulünde eğitim/işbirliği protokolünde belirlenen koşullar geçerlidir.

Yatay geçiş, değişim programları ve programlar arası geçişle öğrenci kabulü

MADDE 5 – (1) Enstitünün ya da başka bir yükseköğretim kurumunun bir lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış ve aldığı derslerin tamamından başarılı olmuş **araştırma görevlileri talep etmeleri halinde,** ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla enstitüde yürütülen lisansüstü programlara yatay geçiş yapabilirler. Geçiş için başvuran adayların bu Yönetmeliğin ilgili maddesindeki **asgari başvuru koşullarını sağlaması gerekir.**

(2) Erasmus, Farabi ve Mevlana gibi öğrenci değişim programlarına ilişkin uygulamalar, ilgili mevzuat ve Senatonun belirlediği esaslar çerçevesinde yürütülür.

(3) Enstitünün herhangi bir doktora/sanatta yeterlilik programına lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarıyla tamamlamış bir öğrenci, varsa aynı bilim/sanat dalının (bilim/sanat dalı olmayan programlar için aynı anabilim/anasanat dalı) tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilir. Öğrencinin talebi, ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile geçişi uygun görülen öğrencinin programa intibakı yapılır.

(4) Aynı bilim/sanat dalında (bilim/sanat dalı olmayan programlar için aynı anabilim/ anasanat dalı) olmak koşuluyla **tezli yüksek lisans programından, tezsiz yüksek lisans programına geçiş,** adayın başvurusu üzerine ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile gerçekleştirilir.

(5) Aynı bilim/sanat dalında (bilim/sanat dalı olmayan programlar için aynı anabilim/ anasanat dalı) olmak koşuluyla **tezsiz programdan tezli programa geçiş,** öğrencinin tezli lisansüstü programın asgari başvuru koşullarını sağlaması, aldığı dersleri başarıyla tamamlaması ve genel not ortalamasının en az 3,50/4,00 olması koşuluyla, adayın başvurusu üzerine, ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile gerçekleşir. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır.

(6) Aynı bilim/sanat dalında (bilim/sanat dalı olmayan programlar için aynı anabilim /anasanat dalı) yürütülen tezli yüksek lisans programında kayıtlı ders dönemi öğrencilerinden bütünlük doktora/sanatta yeterlilik asgari başvuru koşullarını sağlayanlara, en az bir yarıyılı tamamlamış, aldığı derslerin tamamından başarılı olmuş ve genel not ortalaması en az 3,50/4,00 olan öğrencinin talebi, ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile bütünlük doktora/sanatta yeterlilik programına geçiş hakkı tanınır.

(7) Programlar arasında geçiş bir kez yapılabilir. Kabul edilmesi halinde, öğrencinin dosyası yeni programa aktarılır ve eski programla ilişkisi kesilir.

Tezli yüksek lisans ve tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulü

MADDE 6 – (1) Yüksek lisans programlarına başvurabilmek için adayların bir lisans diploması veya Yükseköğretim Kurulunca verilmiş denklik belgesine sahip olmaları gerekir.

(2) **Tezli yüksek lisans programlarına başvurularında** başvurduğu programın puan türünde ALES'ten 60,00 ve üzeri; **tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularında** başvurduğu programın puan türünde ALES'ten 55,00 ve üzeri veya **Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavlardan eşdeğer puan almış olmaları gerekir.** Ancak, Senato tarafından belirlenen bazı anasanat/sanat dallarına başvuran adaylar için ALES şartı aranmaz.

(3) **Yüksek lisans programlarına başvuru için yabancı dil puanı ve belgesi istenip istenmeyeceği ve taban puanları** ilgili anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı akademik kurulu tarafından önerilir ve **enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir.**

(4) Yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adayların, müracaat edecekleri anabilim dalı program dilinde eğitim veren bir programın lisans ve/veya yüksek lisans programından mezun olmaları veya uluslararası işbirliği yapılan üniversitelerden kabul edilecek öğrenciler için Senatoca belirlenen bir puan veya ilgili eğitim dilinde yabancı dil sınavından en az 75 puan alınması zorunludur.

(5) Aday başvuruları ve kayıtlarla ilgili tüm bilgiler Üniversite tarafından duyurulur. Yüksek lisans programlarına adayların başvuruları, ilgili enstitü müdürlüğünce belirlenen yöntemle yapılır. Adaylar, kesin kayıt için istenen belgeleri süresi içinde eksiksiz olarak teslim etmek zorundadır.

(6) Anabilim/anasanat/bilim/sanat dallarına **öğrenci kabulünde** ilgili akademik kurulun önerisi ve/veya **enstitü yönetim kurulu kararı ile özel şartlar ve/veya bu Yönetmelikte öngörülen asgari kriterlerin üzerinde kriterler de belirlenebilir.**

(7) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabul şartları, ilgili anabilim dalı akademik kurulu önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca belirlenir.

(8) Bir programa başvuran adaylar; ilgili başkanlığın akademik kurul kararı ile teklif edeceği on kişilik jüri önerisini dikkate alarak ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen en az üç, en çok beş asıl ve iki yedek üyeden oluşan jüri tarafından yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya mülâkat/yazılı sınavına tabi tutulur. İlgili anabilim dalında yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmaması halinde on kişilik jüri önerisi şartı aranmaz. Sınav usulüne ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına giriş başarı puanı ve ek kontenjan

MADDE 7 – (1) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adaylardan yetenek sınavına/portfolyo incelemesine veya mülâkata/yazılıya alınacakların sayısı, ilan edilen kontenjanın en az üç katı ile sınırlandırılır. Bu sayı, ALES veya eşdeğer puanın %50'si ile lisans not ortalamasının %25'inin toplamı alınarak belirlenir. ALES şartı aranmayan anabilim/anasanat/bilim/sanat dallarında bu sayının belirlenmesinde lisans bitirme ortalamasının %65'i esas alınır. Bu şekilde elde edilen puanlar en yüksekte başlayarak sıralanır.

(2) **Tezli yüksek lisans programlarına** başvuran adayların giriş başarı puanı; ALES veya eşdeğer puanın %50'si, lisans not ortalamasının %25'i ve yapılacak yetenek sınavının/portfolyo incelemesinin veya mülâkat/yazılı sınav notunun %25'inin toplamı alınarak hesaplanır. ALES şartı aranmayan tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların giriş başarı puanı; lisans not ortalamasının %65'i ve yapılacak yetenek sınavı/portfolyo incelemesinin veya mülâkat/yazılı sınav notunun %35'i alınarak hesaplanır. Hesaplanan puanlar en yüksekte başlayarak sıralanır. Yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya **mülâkat/yazılı notu 40'ın veya giriş başarı puanı 60'ın altında olan adaylar başarısız sayılır.** Giriş başarı puanı 60 veya üzerinde, yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya mülâkat/yazılı notu 40 veya üzerinde olanlar belirlenen kontenjanlar dâhilinde programlara yerleştirilir. Giriş başarı puanının eşit olması halinde sırasıyla ALES, yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya mülâkat/yazılı sınav notu ile lisans mezuniyet ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Yetenek sınavına/portfolyo incelemesine veya mülâkata/yazılıya girmeyen adaylar değerlendirmeye alınmaz. Sonuçlar ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

(3) **Tezsiz yüksek lisans programlarına** başvuran adayların giriş başarı puanı; ALES veya eşdeğer puanın %50'si ile lisans bitirme ortalamasının %50'sinin toplamı alınarak hesaplanır. ALES şartı aranmayan anabilim/anasanat/bilim/sanat dallarında, giriş başarı puanı olarak lisans bitirme not ortalaması dikkate alınır. Bu şekilde elde edilen puanlar en yüksekte başlayarak sıralanır ve en çok ilan edilmiş kontenjan kadar kesin kayıt alınır. **Giriş başarı puanı 55'in altında olan adaylar başarısız sayılır.** Giriş başarı puanının eşit olması halinde sırasıyla ALES (ALES şartı aranarlarda) ile lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Sonuçlar ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

(4) Dört yıllık fakülte/yüksek okul bölümlerini/programlarını birincilikle bitiren adaylar için mezun oldukları alandaki tezli yüksek lisans programlarına ek kontenjan açılabilir ve sayısını enstitü yönetim kurulu belirler. Bu başvurular genel başvuru sıralaması dışında değerlendirilir. Adayların kabulünde asgari başvuru şartlarının yerine getirilmesi gereklidir. Adayların başarı puanları en yüksekte başlayarak sıralanır. Yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya mülâkat/yazılı notu 40'ın veya giriş başarı puanı 60'ın altında olan adaylar başarısız sayılır. Giriş başarı puanı 60 veya üzerinde, yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya mülâkat/yazılı notu 40 veya üzerinde olanlar belirlenen kontenjanlar dâhilinde kesin kayıt hakkı kazanır. Giriş başarı puanının eşit olması halinde sırasıyla ALES, yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya mülâkat/yazılı sınav notu ile lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Yetenek sınavına/portfolyo incelemesine veya mülâkata/yazılıya girmeyen adaylar değerlendirmeye alınmaz. Kesin kayıt hakkı kazanan bölüm birincileri ilgili enstitü tarafından ilan edilir. Kontenjan fazlası adaylar ise diğer başvurularla birlikte genel sıralamaya dâhil edilir.

(5) Stratejik değeri yüksek, ulusal veya uluslararası projeler ile TÜBİTAK ve Ulusal Ajans projelerinde görev alan adaylar çalışmalarını tez konusu yapmak koşuluyla proje ekibinin teklifi, enstitü yönetim kurulunun kararı ile yüksek lisans programlarına kabul edilebilir. Adaylar ilgili programa ait asgari başvuru şartlarını yerine getirmek zorundadır.

Doktora ve sanatta yeterlilik programlarına öğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) **Doktora/sanatta yeterlilik programına başvurabilmek için** adayların, **yüksek lisans not ortalamasının en az 2,50/4,00 olması ve bir tezli yüksek lisans diploması veya Yükseköğretim Kurulunca verilmiş denklik belgesine sahip olmaları gerekir.**

(2) Lisans sonrası doktora/sanatta yeterlilik (bütünleşik doktora) programına kabul edilecek öğrenci sayısına, anabilim dalı başkanlığının önerisi alınarak, enstitü yönetim kurulu karar verir. Bu sayı doktora kontenjanının yarısını geçemez.

(3) Bir programda aynı anda hem bütünleşik doktora hem de yüksek lisans yapılamaz.

(4) **Lisans sonrası doktora/sanatta yeterlilik programına başvurabilmek için adayların lisans not ortalamasının en az 3,50/4,00 olması kaydıyla bir lisans diploması veya Yükseköğretim Kurulunca verilmiş lisans eğitimi denklik belgesine sahip olmaları gerekir.**

(5) **Hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri diplomasına, eczacılık ve fen fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olan adaylar, yüksek lisans yapmadan doktora programlarına başvurabilirler.**

(6) **Doktora ve sanatta yeterlilik programlarına başvurularda; tezli yüksek lisans sonrası için başvuru programının puan türünde ALES'ten 60 ve üzeri, lisans sonrası için başvuru programının puan türünde ise 85 ve üzeri veya Yükseköğretim Kurulunca denkliği verilmiş sınavlardan eşdeğer puan alınmış olması gerekir. Ancak, güzel sanatlar enstitüleri ile konservatuvarlara öğrenci kabulünde, Senato tarafından belirlenen bazı anasanat/sanat dallarına başvuran adaylar için ALES şartı aranmaz. Ayrıca, Senato kararı ile temel tıp veya ALES puanı ile de temel tıp birimlerine ait programlara öğrenci kabul edilebilir.**

(7) **Tezli yüksek lisans sonrası başvurularda yabancı dil sınavından en az 55 puan, lisans sonrası doktora ve sanatta yeterlilik programı için başvurularda ise en az 75 puan alınması zorunludur.**

(8) **Yabancı dilde yürütülen programlara öğrenci kabulünde, adaylardan anabilim dalı program dilinde eğitim veren bir programın lisans ve/veya yüksek lisans programından mezun olmaları veya uluslararası işbirliği yapılan üniversitelerden kabul edilecek öğrenciler için Senatoca belirlenen bir puan veya ilgili eğitim dilinde yabancı dil sınavından en az 75 puan alma şartı aranır.**

(9) **Yabancı diller üzerine yürütülen doktora programlarına öğrenci kabulü için; adayların ilgili tezli yüksek lisans programından mezun olmaları veya ilgili yabancı dilde, yabancı dil sınavından en az 80 puan almış olmaları zorunludur. Yabancı diller üzerine yürütülen programlarda adayların ikinci bir yabancı dilden en az 55 puan almış olmaları istenir.**

(10) **Aday başvuruları ve kayıtlarla ilgili tüm bilgiler Üniversite tarafından ilan edilir. Doktora ve sanatta yeterlilik programlarına aday başvuruları, ilgili enstitü müdürlüğüne belirlenen yöntemle yapılır. Adaylar kesin kayıt için istenen belgeleri süresi içinde eksiksiz olarak teslim etmek zorundadır.**

(11) **Anabilim/anasanat/bilim/sanat dallarına öğrenci kabulünde, ilgili akademik kurulun önerisi ve/veya enstitü yönetim kurulu kararı ile özel şartlar ve/veya bu Yönetmelikte öngörülen asgari kriterlerin üzerinde kriterler de belirlenebilir.**

(12) **Açılan programlara başvuran adaylar; ilgili başkanlığın akademik kurul kararı ile teklif edeceği on kişilik jüri önerisini dikkate alarak ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen en az üç, en çok beş asıl ve iki yedek üyeden oluşan jüri tarafından yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya mülakat/yazılı sınavına tabi tutulur. İlgili anabilim dalında yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmaması halinde on kişilik jüri önerisi şartı aranmaz. Sınav usulüne ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.**

Doktora ve sanatta yeterlilik programlarına giriş başarı puanı ve ek kontenjan

MADDE 9 – (1) Yetenek sınavına/portfolyo incelemesine veya mülakata/yazılıya alınacak adayların sayısı, ilan edilen kontenjanın en az üç katı ile sınırlandırılır. ALES veya eşdeğer puanın %50'si ile bütünlük doktoraya başvuracak adaylar için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans not ortalamasının %25'inin toplanmasıyla elde edilecek puanlar en yüksekte başlayarak sıralanır.

(2) **Doktora/sanatta yeterlilik programlarına giriş başarı puanı; ALES veya eşdeğer puanın %50'si, bütünlük doktoraya başvuracak adaylar için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i ve yapılacak yetenek sınavının/portfolyo incelemesinin veya mülakat/yazılı sınav notunun %25'inin toplamı alınarak hesaplanır.**

(3) **ALES şartı aranmayan programlarda giriş başarı puanı; lisans sonrası doktora başvuracak adaylar için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans not ortalamasının %65'i ve yapılacak yetenek sınavının/portfolyo incelemesinin veya mülakat/yazılı sınav notunun %35'inin toplamı alınarak hesaplanır.**

(4) **Elde edilen puanlar en yüksekte başlayarak sıralanır. Yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya mülakat/yazılı notu 50'nin veya giriş başarı notu 70'in altında olan adaylar sınavdan başarısız sayılır. Giriş başarı notu 70 veya üzerinde, yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya mülakat/yazılı notu 50 veya üzerinde olanlar, en çok belirlenen kontenjanlar dâhilinde kesin kayıt hakkı kazanır. Giriş başarı notunun eşit olması halinde sırasıyla ALES, yetenek sınavı/portfolyo incelemesi veya mülakat/yazılı sınav notu ile bütünlük doktoraya başvuracak adaylar için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Yetenek sınavına/portfolyo incelemesine veya mülakata/yazılıya girmeyen adaylar değerlendirmeye alınmaz. Sonuçlar ilgili enstitü tarafından ilan edilir.**

(5) **Stratejik değeri yüksek, ulusal veya uluslararası projeler ile TÜBİTAK ve Ulusal Ajans projelerinde görev alanlar, çalışmalarını tez konusu yapmak koşuluyla proje ekibinin teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile doktora/sanatta yeterlilik programlarına öğrenci olarak kabul edilebilir. Bu kişiler, ilgili programa ait asgari başvuru şartlarını yerine getirmek zorundadır.**

Yabancı uyruklu ya da lisans/yüksek lisans eğitimini yurt dışında tamamlayan öğrencilerin kabulü

MADDE 10 – (1) Yabancı uyruklu öğrenciler, Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği/tanınması kabul edilmiş lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmak, doktora ve sanatta yeterlilik programına başvuranlardan anadilleri dışında İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca ve Farsça dillerinden birinden yabancı dil sınavından en az 55 puan almak ve enstitü yönetim kurulu tarafından ilgili program için belirlenen şartları yerine getirmek kaydıyla, ilgili başkanlığın görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenen kontenjan, usul ve esasları dâhilinde lisansüstü programlara kabul edilir.

(2) Yabancı uyruklu öğrencilerin başvurularında bütünlüklü doktoraya girecekler için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans mezuniyet belgeleri ile not dökümlerinin aslı ve onaylı Türkçe tercümelerini ve lisansüstü programları izleyebilecek Türkçe bilgisinin olduğunu gösterir Türkçe Öğrenim, Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden (TÖMER) en az C1 düzeyinde alınan bir belgeyi enstitüye vermeleri zorunludur. Resmi dili Türkçe olan yabancı devlet uyruklu öğrencilerden ve lisans/tezli yüksek lisans öğrenimini Türkiye’de tamamlamış olan yabancı uyruklu öğrencilerden ve yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlilik belgesi istenmez.

(3) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalar ile gelen **yabancı uyruklu hükümet burslusu ve anlaşmalı öğrenciler, 6, 7, 8 ve 9 uncu maddelerde belirtilen hükümlere bakılmaksızın programa kabul edilirler.**

Bilimsel hazırlık programı uygulama esasları

MADDE 11 – (1) Tezli yüksek lisans programlarına kabul edilen, ancak lisans derecesini başvurdukları lisansüstü programdan farklı alanlarda veya başvurdukları yükseköğretim kurumu dışınd

aki yükseköğretim kurumlarından almış olanlara ilgili anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunun kararı ile bilimsel hazırlık dersleri aldırılabilir.

(2) Doktora/sanatta yeterlilik programlarına kabul edilen, ancak tezli yüksek lisans derecesini başvurdukları lisansüstü programdan farklı alanlarda almış olanlara, ilgili anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile bilimsel hazırlık dersleri aldırılabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması gereken dersler en az üç, en çok altı ders olmak üzere ilgili başkanlık tarafından önerilir ve ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. **Bilimsel hazırlık dersleri lisans ya da kayıtlı olduğu program dışındaki lisansüstü derslerden oluşabilir.**

(4) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarında bilimsel hazırlık uygulanmaz.

(5) Bilimsel hazırlık dersleri, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine sayılamaz.

(6) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programın mevzuat hükümleri geçerlidir. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak, lisansüstü not ortalamasında hesaba katılmaz.

(7) Bilimsel hazırlık programına kabul edilen öğrencinin, başvurmuş olduğu programa başlayabilmesi için bilimsel hazırlık programı derslerinin tümünü başarmış olması esas olmakla birlikte; bilimsel hazırlık programı devam ederken ilgili başkanlığın önerisi ile lisansüstü programına yönelik dersler de aldırılabilir. Bilimsel hazırlık programını başarıyla tamamlamayan öğrenciler lisansüstü derslerini tamamlamış sayılmaz.

(8) Bilimsel hazırlık programı için belirlenen süre en çok bir takvim yılıdır. Bu programda geçirilen süre, bir yılı aşmamak şartıyla bu Yönetmelikte belirtilen tezli yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlilik programı sürelerine dâhil edilmez. Bir yılı aşması halinde, ilgili programın süresinden kullanılmış sayılır.

(9) Bilimsel hazırlık programını, kayıt olunan programın ders dönemi için belirlenen azami süresi içinde başarıyla tamamlamayan öğrenciye, ilgili başkanlığın teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile yeni bilimsel hazırlık dersi/dersleri aldırılır.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) Bir lisans veya lisansüstü programından mezun olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, her yarıyılıda en çok iki ders almak ve özel öğrenci olmak için başvuruda bulunabilirler. Başvurular enstitü yönetim kurulunca değerlendirilerek karara bağlanır.

(2) Özel öğrencilerin kabulünde not düzeyi aranmaz ve giriş sınavı yapılmaz. Özel öğrenciler, öğrencilik haklarından yararlanamazlar; ancak, asıl öğrenciler gibi, dersi/dersleri aldıkları yarıyıl için bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadırlar.

(3) Bilimsel hazırlık dönemi öğrencileri kayıtlı oldukları programlarda özel öğrenci olarak ders alamazlar.

(4) Özel öğrencilere diploma veya unvan verilmez. Ancak aldıkları dersleri ve notları gösteren bir belge verilebilir. Bu belgede özel öğrencilik statüsü belirtilir.

(5) **Özel öğrenciler, ders almak için Senatoca belirlenen öğrenim ücretini öderler.**

(6) Öğrenciler, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine tabidir.

Lisansüstü programlara başvuru için gerekli belgeler

MADDE 13 – (1) Lisansüstü programlara başvuru, akademik takvimde belirtilen süre içinde, Üniversite tarafından ilan edilen şekilde ve takvime uygun olarak yapılır.

(2) Lisansüstü programlara başvuru koşullarını sağlayan adaylar, girmek istedikleri en çok iki programa başvurabilirler. **Başvuru için aşağıdaki maddelerde belirtilen belgeler istenir.**

a) ALES sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı.

b) Yabancı dil belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı.

c) Yüksek lisans ve bütünlük doktora programları için lisans, doktora/sanatta yeterlilik programları için tezli yüksek lisans diplomasının aslı veya Üniversitece onaylı sureti, lisans/tezli yüksek lisans programını yurtdışında tamamlamış adaylardan diplomaları ile birlikte Yükseköğretim Kurulundan alınan denklik belgesinin aslı veya onaylı sureti.

ç) Diplomaya esas teşkil eden, genel akademik başarı not ortalamasını içeren öğrenci durum belgesi.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 14 – (1) Lisansüstü programlara kabul edilen adayların listesi asıl ve yedek olarak enstitü yönetim kurulunun kararı ile kesinleşir ve enstitü tarafından ilan edilir. Kesin kayıt işlemleri enstitü tarafından duyurulan süre içerisinde ve belirlenen esaslara uygun olarak yapılır. Süresi içerisinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt hakkını kaybederler. Bu adayların yerine yedek listedeki adaylar sırasıyla ilan edilerek kabul edilirler. Yapılan ilanları ve bu ilanlara ilişkin güncellemeleri takip etme sorumluluğu adaylara aittir.

Kayıt yenileme ve ilgili mevzuat kapsamında yeniden kayıt yaptırma

MADDE 15 – (1) Güz ve bahar yarıyılları başında ve akademik takvimde belirtilen tarihlerde; tezsiz programlarda kayıtlı öğrenciler ikinci öğretim ücretini, uzaktan öğretim programında kayıtlı öğrenciler Senato tarafından belirlenen ders ücretini, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlilik programlarında kayıtlı öğrenciler normal sürelerini aşmaları halinde katkı payını, yabancı uyruklu öğrenciler ise kayıtlı oldukları tezli/tezsiz ya da uzaktan öğretim programlarına ait Senato tarafından belirlenen ücretleri ödemek ve ilgili enstitü müdürlüğünce istenen kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

(2) **Katkı payı, ders ücreti, ikinci öğretim ve benzeri ücretlerini ödemeyenlerin kaydı yenilenmez, kendilerine öğrenci belgesi, staj yazısı, askerlik belgesi gibi belgeler verilmez ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar.**

(3) Mazeretsiz iki yarıyıl kaydını yenilemeyen öğrencinin danışmanlığı anabilim dalı başkanlığına aktarılır.

(4) **Öğrencinin dilekçe ile başvurması halinde enstitü yönetim kurulu kararı ile kayıtlı olduğu programla ilişkisi kesilir.**

(5) Herhangi bir sebeple ilişkisi kesilip daha sonra 2547 sayılı Kanunun gereği yeniden kayıt yaptıran öğrencilerin intibakı ilgili başkanlığın teklifi üzerine enstitü yönetim kurulunca yapılır. Bu öğrenciler için:

a) İlişkisi kesilmeden önceki öğrenimde geçen süreleri öğrenim sürelerinden sayılır.

b) Tez döneminde olanlarda, öncelikli olarak ilişki kesilmeden önceki danışmanları yeniden atanabilir.

c) Ders dönemi, yeterlilik dönemi (aşaması), tez dönemi ve diğer hususlar bu Yönetmelikteki hükümlere tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim Esasları

Ders seçimi

MADDE 16 – (1) Lisansüstü programlara kayıt yaptıran öğrenciler ders seçimlerini danışmanın yönlendirmesi ve onayıyla, danışmanı atanmayan öğrenciler ise danışmanı atanıncaya kadar ilgili enstitü anabilim/bilim dalı başkanlığı yönlendirmesi ve onayıyla yaparlar.

Ders alma ve alınan derslerin kabulü

MADDE 17 – (1) Her program kendi alanında açılan dersleri zorunlu dersler ve seçmeli dersler olarak iki gruba ayırır. Anabilim dalı akademik kurul kararı ile zorunlu derslerden yüksek lisans için en çok dört ders, doktora/sanatta yeterlilik için en çok dört ders ve bütünlük doktora/sanatta yeterlilik için en çok sekiz ders zorunlu ders sayısı olarak belirlenir ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Öğrenci, toplam krediyi tamamlamak için alması gereken diğer derslerini danışmanı ile birlikte belirler. Bu dersler; seçmeli dersler grubundan veya yönetmelikteki müeyyidelere bağlı kalınarak program dışından ya da zorunlu dersler grubundan seçilebilir.

(2) Öğrenci, Üniversite içinden kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden danışmanın onayıyla; **Üniversite dışından ise danışmanın ve anabilim dalı başkanlığının önerisi, enstitü yönetim kurulu kararıyla, başka bir dilde eğitim verilen programlar dâhil, yüksek lisans için en çok iki ders, doktora/sanatta yeterlilik için en çok üç ders alabilir.** Ancak saydırılacak derslerin toplamı altıncı fıkra hükümlerine aykırı olamaz.

(3) Öğrenci, programa kayıt yaptırmadan önce başka bir programdan almış olduğu ve üzerinden üç yıl geçmemiş olan yüksek lisans için en çok iki dersi, doktora/sanatta yeterlilik için en çok üç dersi danışmanın ve anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile kayıtlı olduğu programa saydırabilir. Ancak saydırılacak derslerin toplamı altıncı fıkraya aykırı olamaz.

(4) **Öğrenciler, kayıtlı oldukları programdan özel öğrenci olarak son üç yılda aldıkları en çok dört dersi enstitü yönetim kurulu kararıyla saydırabilirler.**

(5) Disiplinler arası programlarda, ikinci fıkraya uygun olarak, öğrenciye kayıtlı olduğu program dışından yüksek lisans ve doktora için en çok dört ders, bütünlük doktora için ise en çok sekiz ders aldırılabilir.

(6) **Lisansüstü programlarda, saydırılacak ve başka programlardan alınacak derslerin toplamı hiçbir şekilde dördü, bütünlük programlarda ise sekizi geçemez.**

(7) Aynı anabilim dalında hem Türkçe hem de İngilizce program açılmışsa, Türkçe programa kayıtlı bir öğrenci, İngilizce programdan ders alabilir ve bu öğrenci aldığı dersleri kendi anabilim dalından almış sayılır. Öğrencinin aynı içerikli bir dersi, her iki programdan da alması durumunda Türkçe programdaki dersi almış kabul edilir.

Ders ekleme ve bırakma

MADDE 18 – (1) Akademik takvimde belirlenen süre içerisinde ders değişikliği, ders ekleme ve ders bırakma işlemleri, bu Yönetmeliğin 16. maddesinde belirtilen hususlar dikkate alınarak yapılır.

Eğitim-öğretim takvimi

MADDE 19 – (1) Lisansüstü akademik takvimi her yıl Senato belirler.

Dersler, kredi değerleri ve kredi transferi

MADDE 20 – (1) Her enstitü; anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı akademik kurul kararı ile verilecek derslerin içeriklerini, değerlendirme yöntemini, öğrenme çıktılarını ve başarı kriterleri ile beraber ders kataloğunu Gazi bilgi paketinde yayımlar. Gerekli güncellemeler, her dönem dersi veren öğretim elemanlarınca yapılır.

(2) Her yarıyıl, bilimsel hazırlık programları hariç, açılacak lisansüstü dersler ve bunların sorumlu **öğretim üyeleri veya doktora/sanatta yeterlilik unvanı almış öğretim görevlileri** anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun yazılı görüşü üzerine **enstitü kurulu tarafından karara bağlanır.** Anabilim/anasanat/bilim/sanat dalının gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile başka yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri de ders vermek üzere görevlendirilebilirler. Doktora/sanatta yeterlilik unvanına sahip olan kişiler de, gerek görüldüğünde enstitü yönetim kurulu kararı ile çok disiplinli ve disiplinler arası alanlarda ders vermek üzere üniversitenin diğer birimlerinden veya üniversite dışından görevlendirilebilir.

(3) Enstitülerin lisans eğitimi olmayan anabilim dallarındaki akademik kurul, o anabilim/anasanat/bilim/sanat dalında ders veren mevcut dönemdeki öğretim üyeleri ve doktora/sanatta yeterlilik unvanı almış öğretim görevlilerinden oluşur. Mevcut dönemdeki öğretim elemanı sayısı beş kişiden az ise, bir önceki dönemde ders veren öğretim elemanları da kurula dâhil edilir.

(4) Anabilim/anasanat/bilim/sanat dalındaki akademik kurullardan talep edilen bilgi ve belgelerin enstitüye zamanında ulaştırılmaması halinde, söz konusu durum için enstitü yönetim kurulu tarafından resen karar alınır ve uygulanır.

(5) Bir dersin açılabilmesi için gerekli öğrenci sayısı enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir. Bir derse belirlenen sayının altında öğrencinin kayıt yaptırması halinde, bu öğrenciler açılmış olan derslere yapacakları tercih dikkate alınarak geçiş yapabilirler.

(6) Bir öğrencinin enstitüye kayıt olmadan önceki son üç yılda yurt içi/yurt dışı bir yükseköğretim kurumundan kayıtlı olduğu lisansüstü programda aldığı derslerden kayıtlı olduğu anabilim/anasanat/bilim/sanat dalına ait olanlardan en çok iki ders, ilgili başkanlığın görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile devam etmekte oldukları program için geçerli sayılabilir. Daha önce mezun olunmuş bir lisansüstü programdan alınan dersler bu kapsam dışındadır.

(7) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan lisansüstü dersler, enstitü yönetim kurulunun kararı ile devam etmekte oldukları program için geçerli sayılır.

(8) **Danışmanlar, lisansüstü programlarda danışmanlığını yaptığı her öğrenci için uzmanlık alan dersi açar. Öğrenci, her yarıyıl kendi danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersleri, enstitü yönetim kurulunca danışmanın atandığı tarihte başlar ve enstitü yönetim kurulunun öğrencinin mezuniyetine, danışmanla ya da enstitü ile ilişkisinin kesilmesine karar verdiği tarihe kadar devam eder. Bu dersler yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder. Uzmanlık alan dersleri dönemlik üç AKTS kredisi olarak değerlendirilir.**

(9) Öğrenci, danışmanının belirlenmesini takiben tez dönemi başlayana kadar geçen dönemlerde danışmanı tarafından açılan **uzmanlık alan dersi** yanında yine danışmanı tarafından açılan **tez hazırlık dersini** alır. **Tez hazırlık dersi bir AKTS kredisinden oluşur ve tez dönemi başlayana kadar geçen dönemler için geçerlidir. Tez dönemine geçen öğrenciye ise tez çalışması ders olarak atanır ve bu ders otuz AKTS kredisinden oluşur.**

(10) Tez/dönem projesi ve uzmanlık alan dersinin sonuçları her yarıyıl sonunda danışman tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Üst üste iki dönem veya toplamda üç dönem tez/dönem projesi/uzmanlık alan dersinden başarısız olan veya ardışık iki dönemin herhangi birinde başarısız, diğerinde ise kaydını yenilemeyen öğrenciye başka bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. Bu durumda, tez öğrencisi yeni bir tez konusu seçmek zorundadır.

Devam zorunluluğu

MADDE 21 – (1) Öğrenciler, teorik derslerin %70'ine, uygulamalı derslerin %80'ine katılmak zorundadır. Öğrencilerin devam durumları dersin öğretim elemanı tarafından izlenir.

Mazeret izni ve diğer ilgili durumlar

MADDE 22 – (1) Hastalık raporu ya da enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilebilir mazereti olan öğrenciler, mazeretlerinin sona ermesinden itibaren beş iş günü içinde bildirmek kaydıyla, rapor süresince veya mazeretine uygun olarak verilecek süre zarfında izinli sayılırlar. İzinli öğrenciler raporlu oldukları süre içerisinde sınavlara giremezler.

(2) Verilen izinler düşüldükten sonra devam zorunluluğunu yerine getiremeyen öğrenciler o dersten başarısız sayılırlar.

(3) İzin nedeniyle ara sınavına giremeyen öğrenciler akademik takvimde belirtilen mazeret ara sınavına alınırlar.

Final ve bütünleme sınavları için mazeret sınavı yapılmaz.

(4) **Askerlik, yurt dışı eğitim, yurt dışı görev ve uzun süreli sağlık kurulu raporu ile belgelenen hastalık sebebiyle eğitime devam edemeyen öğrenciler ile 657 sayılı Kanununun 104 ve 105 inci maddelerinde belirtilen mazeret ve hastalık izinleri, aynı kanun uyarınca kadın memura doğum yapması halinde verilen ücretsiz izinler ve zorunlu askerlikte geçen süreler öğrencilerin azami sürelerine eklenir.**

(5) Yukarıda fıkralarda belirtilen haller dışında kaydını yenilemeyen öğrenciler o yarıyıl ders seçemezler. Yeterlilik/tez aşamasında iseler danışman/yeterlilik komitesi/tez izleme komitesi tarafından o yarıyıl değerlendirme dışı bırakılarak başarısız sayılırlar. **Bu durumlarda geçen süreler öğrenim süresine dâhil edilir.**

Ders dönemi sınavları, değerlendirme ve sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 23 – (1) Öğrenciler ara sınav ve/veya dönem içi çalışmalarından başka, dönem sonu sınavına ve/veya dönem sonu proje çalışması değerlendirmesine alınır. İlgili anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı tarafından belirlenen dönem sonu sınav programı ilgili başkanlıkça duyurulur.

(2) İlgili dersin öğretim elemanı tarafından dönem başında öğrenciye ilan edilen değerlendirme yöntemi ve başarıkriterleri ile öğrencinin başarıları değerlendirilir.

(3) **Öğrenci başarısız olduğu bir dersi tekrar alabilir ya da yerine başka bir dersi seçebilir.** Öğrenciler, enstitü yönetim kurulu kararı ile genel not ortalamalarını yükseltmek için başarılı oldukları dersleri de tekrarlayabilirler.

(4) Ara sınavlar ve/veya dönem içi çalışmalar, dönem sonu sınavı ve/veya dönem sonu proje çalışması 100 puan üzerinden değerlendirilir. Bir dersin başarı notunun hesaplanmasında dönem içi ve dönem sonu değerlendirme notunun ağırlığı ilgili öğretim üyesinin değerlendirme ve başarı kriterleri ile belirlenir. Dönem içi değerlendirme notunun ağırlığı en az %25, en çok %75 olabilir. **Öğrencinin ilgili dersten başarılı sayılabilmesi için yüksek lisansta başarı harf notu en az CC, doktora, bütünlük doktora ve sanatta yeterlilikte başarı harf notu en az CB olmalıdır.** Uzaktan öğretimde, gözetimsiz yapılan ölçme değerlendirme etkinliklerinin genel başarıya etkisi % 20'den fazla olamaz.

(5) Kredili bir dersin başarı harf notu dersi veren öğretim elemanı tarafından takdir edilir. Başarı harf notunun başarı notuna çevrilmesinde aşağıdaki çizelge esas alınır.

<u>Harf Notu</u>	<u>Katsayı</u>	<u>Standart Puanlama</u>
AA	4,00	90-100
BA	3,50	85-89
BB	3,00	80-84
CB	2,50	75-79
CC	2,00	70-74
DC	1,50	60-69
DD	1,00	50-59
FF	0,00	0-49

(6) Ayrıca, çizelgedeki harf notlarının dışında kalan değerlendirmeler için aşağıdaki harfler kullanılır:

a) B: Başarılı.

b) K: Başarısız.

c) D: Devamsız.

c) G: Sınava Girmedir.

(7) **Genel ağırlıklı not ortalaması;** her bir dersten elde edilen başarı notu değeri o dersin AKTS kredisi ile çarpılır ve elde edilen sonuç derslerin toplam AKTS kredisine bölünür. Her ders için elde edilen ağırlık puanlarının toplamı öğrencinin genel ağırlıklı not ortalamasını oluşturur. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülür ve yuvarlanır. **Tezli yüksek lisans için yirmibir, tezsiz yüksek lisans için otuz, doktora/sanatta yeterlilik için yirmidört krediyi sağlayan, harf başarı notu en yüksek dersler genel not ortalaması hesaplanmasında dikkate alınır.** Sınavlara katılmayan öğrencilere girmedir (G) notu verilir ve başarı harf notu (FF) olarak işlem görür. Genel ağırlıklı not ortalamasının yükseltilmesi amacıyla tekrar alınan derslerde son not geçerlidir. **Bütün notlar öğrenci durum belgesine geçirilir.** Uzmanlık alan dersi, tez hazırlık dersi, dönem projesi ve tez çalışması gibi dersler başarılı (B) ya da başarısız (K) olarak değerlendirilir. **(B) ve (K) notları genel not ortalamasına katılmaz.**

(8) Mezuniyet için genel not ortalamasının; tezsiz/tezli yüksek lisansta en az 2,50/4,00, doktora ve sanatta yeterlilikte ise en az 3,00/4,00 olması gerekir. Toplam kredisini tamamladığı halde mezuniyet şartını sağlayamamış olan öğrenciler yeni ders/dersler olarak bu şartı sağlarlar.

(9) Derse devam yükümlülüklerini ya da ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getirmediği için dönem sonu sınavına girme hakkını elde edemeyen öğrenciler devamsız (D) sayılır ve bu durumdaki öğrencilerin başarı harf notu (FF) olarak işlem görür. Tez çalışması, seminer ve dönem projesi gibi dersler başarılı (B) ya da başarısız (K) olarak değerlendirilir. (B) ve (K) notları genel not ortalamasına katılmaz. Sınavlara katılmayan öğrencilere girmedi (G) notu verilir ve başarı harf notu (FF) olarak işlem görür.

(10) Sınav sonuçlarına, yargı yolu açık olmak üzere maddi hatalar dışında itiraz edilemez. Maddi hata itirazları, sınav sonuçlarının öğrenci bilgi sisteminde ilan edilmesini izleyen en geç beş iş günü içinde ilgili enstitü müdürlüklerine yazılı olarak yapılır. Süresi içinde yapılmayan itirazlar dikkate alınmaz. Enstitü yönetim kurulunca, gerektiğinde dersin sorumlu öğretim elemanı(lar)ının görüşü de alınarak, sınav kâğıtlarında ve sınav not çizelgelerinde maddi hata belirlenirse düzeltilir. Maddi hata ilgili öğrenciye de gösterilerek en geç on beş gün içinde duyurulur.

(11) Uzaktan öğretim programları ile ilgili eğitim-öğretim esasları, bu Yönetmelikte belirtilen tezsiz yüksek lisans programlarının esaslarına tabidir.

Cari hizmet maliyetinin hesaplanması, öğrenci katkı payı ve öğrenim ücretleri

MADDE 24 – (1) Öğrenim ücretlerine ilişkin olarak; 2547 sayılı Kanununun 44 ve 46 ncı maddeleri hükümleri, Bakanlar Kurulunca belirlenen esaslar, ilgili diğer mevzuat ve özel ikili anlaşma hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Tezli Yüksek Lisans Programı**

Amaç

MADDE 25 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama ile yeni fikirler/çözümler geliştirme yeteneği kazanmasını veya sanatsal çalışmalar yapmasını sağlamaktır.

Tezli yüksek lisans programı süresi

MADDE 26 – (1) Tezli yüksek lisans programı normal süresi iki yarıyıl ders dönemi, iki yarıyıl tez dönemi olmak üzere toplam dört yarıyıldır. Katkı payı ödemek kaydıyla azami altı yarıyıldır. Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerin tümünü yerine getiren öğrenciler daha kısa sürede mezun olabilirler.

Danışman atanması ve derslerin belirlenmesi

MADDE 27 – (1) Tezli yüksek lisans programı; seminer dâhil toplam AKTS kredisi 60'tan az olmamak üzere en az sekiz ders ile AKTS kredisi 60'tan az olmamak koşuluyla uzmanlık alan dersleri, tez ya da sanat çalışmasından oluşur.

(2) Enstitü yönetim kurulu; anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun önerisi ile her öğrenci için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar üniversitenin tam zamanlı öğretim üyeleri arasından bir danışman atar. Danışman atamada; öğrenci tercihi, öğretim elemanı uzmanlık alanı ve danışmanlık yükleri dikkate alınır. Tez çalışmasının niteliğinin birden çok danışman gerektirdiği durumlarda, Üniversite kadrosu dışında görev yapan, yurt içi veya yurt dışı herhangi bir yükseköğretim kurumundaki öğretim üyesi ikinci danışman olarak atanabilir. Bu atama danışmanın talebi ve anabilim dalı başkanlığının önerisi dikkate alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır. Yurt içi ve yurt dışındaki üniversiteler ile birlikte yürütülen programlarda, diğer üniversite tarafından atanan danışman da ikinci danışman olarak kabul edilir.

(3) Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim üyesi başına düşen danışmanlık sayısının üst sınırı YÖK yetkili kurullarınca belirlenir. Bu sayının gerekçelendirilerek azaltılmasına veya %50'ye kadar artırılmasına ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir. İki adet ortak danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır. Tezsiz yüksek lisans danışmanlığı bu sayıların dışında tutulur.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri danışman atanana kadar ilgili başkanlık tarafından yürütülür.

(5) Öğrenciler aldıkları dersleri üç yıl içerisinde tamamlamak zorundadırlar. Bu süre içinde derslerini tamamlamayan öğrenciler için başarıyla alınan dersin/derslerin üzerinden üç yıl geçmesi halinde söz konusu ders/dersler genel not ortalaması hesaplamasına dâhil edilmez ve yerlerine danışmanın uygun göreceği ders/dersler tekrar aldırılır.

(6) İlgili başkanlığın belirlediği program çerçevesinde, derslerin tamamlanacağı dönemde öğrenciye tez çalışmasına yönelik bir seminer dersi verilir. Seminer dersinin not değerlendirmesi; dersi yürüten öğretim üyesi tarafından başarılı (B) ya da başarısız (K) olarak yapılır.

(7) Derslerini başarıyla tamamlayan öğrenci, danışmanının uygun gördüğü tez önerisini tez dönemine kaydolduğundan itibaren en geç üç ay içerisinde enstitüye verir. Tez önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(8) Danışmanın çekilme talebi ya da öğrencinin danışman değişikliğine ilişkin gerekçeli talebinin enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi halinde, öğrenciye yeni bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. Danışmanlığını sürdürürken yurt dışına uzun süreli görevlendirilmiş öğretim üyesinin

danışmanlığı altı aydan sonra sona erer. Öğrenci ve danışmanın birlikte talebi halinde danışman değişikliği altı aydan önce de yapılabilir. İstifa eden, altı aydan fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda görevlendirilen veya kadrosuyla geçen öğretim üyesinin danışmanlığı kendiliğinden sona erer. Ancak tezini bitirme aşamasındaki yüksek lisans öğrencileri için öğrencinin ve danışmanın birlikte talebi halinde üç aya kadar enstitü yönetim kurulu kararıyla danışmanlık görevi uzatılabilir. Yükseköğretim kurumu ya da üst kurullarında yer değiştiren ve **emeqliye ayrılan** öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları, istemeleri halinde, süreç tamamlanıncaya kadar devam eder.

(9) Bilimsel hazırlık almayan öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşulu ve danışmanın önerisi ile lisans derslerinden seçilebilir. Bu derslerin toplam AKTS kredisi onbeşi geçemez. Ayrıca alınacak bu dersler, ilgili enstitü anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

(10) **İki yüksek lisans programını aynı anda yürütmekte olan öğrenciler her iki programda da geçerli olmak üzere toplamda en çok iki ortak ders alabilirler.** Ancak ders saydırma işlemi enstitü yönetim kurulu kararıyla gerçekleştirilir. Bu iki dersin dışında tamamlanmış herhangi bir programda alınan hiçbir ders başka bir programda yeniden saydırılmaz.

(11) Bir öğrencinin; lisans eğitiminden, enstitünün başka anabilim/anasanat/bilim/sanat dallarından, Üniversitenin diğer enstitülerinden veya farklı yükseköğretim kurumlarından aldığı ya da saydırdığı dersler ile **iki yüksek lisans programını aynı anda yürütürken her iki programda da saydırdığı derslerin toplamı dörtten, AKTS kredileri toplamı da otuzdan fazla olamaz.**

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 28 – (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından onaylanmış tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Yüksek lisans tezi savunmaya alınmadan önce, ilgili öğrenci tarafından düzenlenecek intihal programı raporu ilgili enstitüye teslim edilir.

(2) Öğrencinin, tez çalışması ile ilgili en az bir adet bildirisinin, bir ulusal ya da uluslararası konferans, kongre veya sempozyumda poster ya da sözlü olarak sunulmuş olması, bir adet bilimsel makalesinin ulusal ya da uluslararası hakemli bir dergide yayıma kabul edilmiş/yayımlanmış olması, en az bir karma sanatsal etkinliğe katılmış olması şartlarından birini yerine getirmesi, **yüksek lisans tez savunma jürisinin kurulması için ön şart olarak aranır.**

(3) Yayın şartını sağlayan öğrenci, danışmanının da onayını alarak jürisi belirlenmek üzere yüksek lisans tezini enstitüye teslim eder.

(4) Tezli yüksek lisans için tez jürisi; uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak danışmanın kendisiyle birlikte önereceği beş öğretim üyesi ve ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önereceği beş öğretim üyesi olmak üzere toplam on üye içinden, enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir. **Jüri, biri öğrencinin danışmanı ve en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere en az üç kişiden oluşur.** Ayrıca, birisi ilgili anabilim/anasanat/bilim/sanat dalından, diğeri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek üye belirlenir. **İkinci danışmanı olan yüksek lisans tezleri için jüri beş asıl ve iki yedek üyeden oluşur ve ikinci danışman da jüri üyesi olarak atanır.** Tez jürisi; enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen zorunlu sebepler dışında değiştirilemez.

(5) Jüri üyelerinin atanmasından sonra öğrenci, on beş gün içinde tezini jüri üyelerine teslim eder. Jüri üyeleri enstitünün yazılı davetiyle, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile savunma sınavı bir ay ertelenebilir. **Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda enstitü yönetim kurulu resen yeni bir jüri belirler.** Jüri üyeleri, söz konusu tez hakkında kişisel raporlarını hazırlar. Tez savunma sınavının yapılacağı yer ve tarih, enstitünün ilgili anabilim/bilim dalı tarafından en az yedi gün önceden duyurulur. Tez sınavı; tez çalışmasının sunulması, savunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve dinleyicilere açık olarak yapılır. Dilekçe ile mazeretini en geç bir gün öncesinden beyan eden asıl üye/üyeler yerine yedek üye/üyeler ilgili başkanlık tarafından tez savunma sınavına davet edilir. Jüri üyeleri toplandığı halde öğrencinin tez savunmasına girmemesi halinde, durum jüri üyeleri tarafından tutanak altına alınır ve tutanak aynı gün enstitüye teslim edilir. Öğrenci mazeretini belgelendirdiği ve bu mazeret enstitü yönetim kurulunca kabul edildiği takdirde, mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde yeniden savunmaya alınır. Enstitü yönetim kuruluna mazeret sunmayan veya mazereti kabul edilmeyen ya da mazeretli olsa dahi iki kez tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin durumu enstitü yönetim kurulu tarafından tespit edilir ve sekizinci fıkra hükmü uygulanır.

(6) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri; dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, ilgili başkanlık tarafından sınavı izleyen üç gün içinde kişisel raporlar ile birlikte enstitüye tutanakla bildirilir. Ret kararı veren jüri üyesi/üyeleri gerekçeleri tutanağa eklenir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, gereğini yaparak tezini en geç üç ay içinde aynı jüri önünde yeniden savunur.

(8) **Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrenciye ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile başka bir danışman atanır veya öğrencinin talebi ve ilgili programın tezsiz yüksek lisans**

programını bulunması durumunda, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilerek programla ilişkisi sona erdirilir. Yeni danışmanın teklifi üzerine öğrenci için enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir tez konusu belirlenir. Kendisine yeni bir tez konusu verilen öğrenci ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, tez ile ilgili şartları yerine getirmek ve derslere/sınavlara katılmak hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder. Bu madde kapsamında, tezsiz yüksek lisans diploması almak isteyenlere en çok iki yarıyıl, başka bir danışman atanarlara ise en çok dört yarıyıl ek süre verilir.

(9) Tezli yüksek lisans programını azami üç yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. **Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.**

(10) **Azami öğrenim süresi sonunda**, danışmanının da onayını alarak, jürisi belirlenmek üzere tezini enstitüye teslim etmeyen öğrenci başarısız sayılır. Ancak, öğrencinin ve danışmanının gerekçeli talebi olması ve enstitü yönetim kurulu tarafından gerekçenin uygun bulunması durumunda öğrenciye en çok iki yarıyıl ek süre verilebilir. **Ek süre verilmeyen ya da ek süre verilmesine rağmen başarısız olan öğrenciye, talep etmesi halinde, yeni bir konuda çalışmak üzere enstitü yönetim kurulunca yeni bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. Bu öğrencilere yeni tez çalışmasına başlamadan önce danışmanının önerisi, ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla program için gerekli görülen üç farklı ders yeniden aldırılır. Yeni alınan dersler başarılıktan sonra öğrenci yüksek lisans tez çalışmasına devam eder. Bu madde kapsamındaki öğrencilere üç ders alıp başarmak ve tez çalışmalarını tamamlamak üzere en çok dört yarıyıl ek süre verilir.**

(11) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı, aksi belirtilmedikçe, Üniversiteye aittir.

(12) Yabancı dilde yürütülen yüksek lisans programlarında tezler ilgili dilde hazırlanır ve tez savunması bu dille yapılır.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 29 – (1) Yüksek lisans tez savunma sınavında başarılı olan öğrenci, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış en az bir kopyası ile birlikte elektronik ortamda yazılmış en az bir kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim etmek zorundadır. Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezini ve enstitü tarafından istenen diğer belgeleri ilgili enstitüye teslim eden ve tezi tez yazım kurallarına uygun bulunan yüksek lisans öğrencisi enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans diploması almaya hak kazanır ve bu karar tarihi mezuniyet tarihi olarak kabul edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Tezsiz yüksek lisans ders kredisi/sayısı ve süresi

MADDE 30 – (1) Amacı öğrencinin mesleki konuda bilgi düzeyini arttırmak, yapılan araştırmalardan elde edilen bilgileri öğrenciye kazandırmak ve mevcut bilgilerin kullanımını göstermek olan **tezsiz yüksek lisans programı, öğrencinin toplam AKTS kredisi yetmişbesten az olmamak koşuluyla alacağı en az on ders ile onbes kredilik dönem projesinden oluşur. Dönem projesi derslerin tamamlanmasından sonraki yarıyıldan alınır.** Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan dönem projesi dersine kayıt yaptırır ve yarıyıl sonunda danışmanına yazılı bir proje raporu sunar. Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir. **Tezsiz yüksek lisans programının normal süresi üç yarıyıl, azami süresi ise altı yarıyıldır.**

Proje danışmanı atanması ve derslerin belirlenmesi

MADDE 31 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında, her öğrenci için ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile en geç birinci yarıyılın sonuna kadar bir öğretim üyesi danışman olarak atanır. Danışmanının yükseköğretim kurumu dışında başka göreve atanması, hastalık veya diğer nedenlerle çekilme talebi olması ya da ilgili başkanlığın veya öğrencinin gerekçeli talebinin enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi halinde, öğrenciye yeni bir danışman atanır. Öğrencinin işlemleri danışmanı atanana kadar ilgili başkanlık tarafından yürütülür.

(2) Danışman, akademik takvimde belirtilen tarih aralığında öğrencinin aldığı dersleri sistemden onaylar.

(3) Öğrenci, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla danışmanının önereceği en çok üç lisans dersini seçebilir. Bu dersler, ilgili enstitü anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

(4) **Öğrenciler aldıkları dersleri üç yıl içerisinde tamamlamak zorundadırlar.** Bu süre içinde derslerini tamamlayamayan öğrenciler için başarıyla alınan dersin/derslerin üzerinden üç yıl geçmesi halinde söz konusu ders/dersler genel not ortalaması hesaplamasına dâhil edilmez ve danışmanının uygun göreceği ders/dersler enstitü yönetim kurulu kararı ile aldırılır. **Mezuniyet için genel not ortalaması en az 2,50/4,00 olmalıdır.** Öğrenci, dönem projesi dersini alacağı yarıyıldan bu derse kayıt yaptırmak, yarıyıl sonunda tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak,

ilgili başkanlığın belirlediği ve danışmanının da katıldığı bir oturumda seminer olarak sunmak zorundadır. Öğrencinin dönem projesi dersinin değerlendirmesi, başarılı (B) veya başarısız (K) şeklinde danışmanı tarafından yapılır.

(5) Derslerini tamamlayan fakat azami öğrenim süresi sonunda dönem projesini enstitüye teslim etmeyen öğrenci başarısız sayılır. Ancak öğrencinin ve danışmanın gerekçeli talebi olması ve enstitü yönetim kurulu tarafından gerekçenin uygun bulunması durumunda öğrenciye en çok iki yarıyıl ek süre verilebilir. Ek süre verilmeyen ya da ek süre verilmesine rağmen başarısız olan öğrenciye, talep etmesi halinde, yeni bir konuda çalışmak üzere enstitü yönetim kurulunca başka bir proje danışmanı atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. Bu öğrencilere yeni bir dönem projesine başlamadan önce danışmanın önerisi, ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla program için gerekli görülen üç farklı ders yeniden aldırılır. Yeni alınan ders/dersler başarılıdıktan sonra öğrenci dönem projesi çalışmasına devam eder. Bu madde kapsamındaki öğrencilere üç ders alıp başarmak ve dönem projesini tamamlamak üzere en çok iki yarıyıl ek süre verilir.

(6) Tezsiz yüksek lisans programını azami üç akademik yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait **öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini** ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 32 – (1) En az yetmişbeş AKTS değerinde on dersi ve onbeş AKTS değerinde dönem projesini başarıyla tamamlayan tezsiz yüksek lisans öğrencisi **enstitü yönetim kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans diploması almaya hak kazanır ve bu karar tarihi mezuniyet tarihi olarak kabul edilir.** Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 33 – (1) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programının yürütülmesi tezsiz yüksek lisans programına ilişkin usullere tabidir.

(2) Tezli/tezsiz örgün yüksek lisans programı öğrencileri uzaktan öğretim programlarından ders alamazlar.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Programın amaç ve kapsamı

MADDE 34 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye, bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışmaları sonunda hazırlanacak tezin;

- a) Bilime yenilik getirme,
- b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme,
- c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama, niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Doktora programı ve süresi

MADDE 35 – (1) **Doktora programlarında;** yüksek lisans derecesi aldıktan sonra doktora başlayan öğrenciler için programın normal süresi sekiz yarıyıl, **azami süresi on iki yarıyıl;** lisans derecesi aldıktan sonra doktora başlayan öğrenciler için programın normal süresi on yarıyıl azami süresi on sekiz yarıyıldır. Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerin tümünü yerine getiren öğrenciler daha kısa sürede mezun olabilirler.

(2) Doktora programı, yurt içi ve yurt dışı ortak doktora programı şeklinde de düzenlenebilir.

(3) Diş hekimliği ile ilgili doktora programlarının alan ve klinik çalışmaları, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla ilgili enstitü tarafından karara bağlanır ve yürütülür.

Danışman atanması ve derslerin belirlenmesi

MADDE 36 – (1) Doktora programı; ders, yeterlilik sınavı, tez önerisi, tez çalışmaları ve tez savunma sınavından oluşur. **Doktora programına yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci; en az altmış AKTS değerinde sekiz dersi, otuz AKTS değerinde yeterlilik dönemini ve en az doksan AKTS değerinde tez çalışmasını,** lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci ise; en az yüzyirmi AKTS değerinde onaltı dersi, otuz AKTS değerinde yeterlilik dönemini ve en az doksan AKTS değerinde tez çalışmasını **başarı ile tamamlamak zorundadır.**

(2) Enstitü yönetim kurulu; öğrencinin tercihi, anabilim/bilim dalı akademik kurulunun görüşü, ilgili başkanlığın önerisi ile her öğrenci için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar üniversitenin tam zamanlı öğretim üyeleri arasından bir danışman atar.

(3) Doktora programlarında birinci danışman atamada, öğretim üyesinin daha önce en az bir tezli yüksek lisans öğrencisi tezini birinci danışman olarak yönetmiş ve başarı ile tamamlamış olması şartı aranır. **8 inci maddenin beşinci fıkrasına göre öğrenci kabul eden programlar için bu şart uygulanmaz.**

(4) Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim üyesi başına düşen danışmanlık sayısının üst sınırı YÖK yetkili kurullarınca belirlenir. Bu sayının gerekçelendirilerek azaltılmasına veya %50'ye kadar artırılmasına ilgili

enstitü yönetim kurulu karar verir. İki adet ortak danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır. Tezsiz yüksek lisans danışmanlığı bu sayıların dışında tutulur.

(5) Öğrenciye danışman atamada; öğrenci tercihi, öğretim üyesi uzmanlık alanı ve danışmanlık yükleri dikkate alınır. Tez çalışmasının niteliğinin birden çok danışman gerektirdiği durumlarda, üniversite kadrosu dışında görev yapan, yurtiçi veya yurtdışı herhangi bir yükseköğretim kurumundaki öğretim üyesi ikinci danışman atanabilir. Bu atama danışmanın talebi ve anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır. Yurt içi ve yurt dışındaki üniversiteler ile birlikte yürütülen ortak programlarda, diğer üniversite tarafından atanan danışman da ikinci danışman olarak kabul edilir.

(6) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri danışman atanana kadar ilgili başkanlık tarafından yürütülür.

(7) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yıldır. **Bu süre içinde derslerini tamamlamayan öğrenciler için başarıyla alınan dersin/derslerin üzerinden yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için beş yıl geçmesi halinde söz konusu ders/dersler genel not ortalaması hesaplamasına dâhil edilmez ve danışmanın uygun göreceği ders/dersler enstitü yönetim kurulunca öğrenciye tekrar aldırılır.**

(8) Verilen süre içinde derslerini tamamlamayan öğrenciler için başarıyla alınan ders/derslerin üzerinden dört yıl geçmesi halinde danışmanın uygun göreceği ders/dersler tekrar aldırılır. Dört yılı geçen alınmış derslere ait notlar genel not ortalaması hesaplamasına dâhil edilmez.

(9) Verilen süre içinde AKTS kredi yükünü başarıyla tamamlamayanlar ile azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine kayıt yaptırarak devam edebilirler. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder. **Lisans derecesi ile doktora programına kayıtlı olup başarılı olamayanlara; gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla, talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.**

(10) Danışmanın çekilme talebi ya da öğrencinin danışman değişikliğine ilişkin gerekçeli talebinin anabilim dalı görüşü alındıktan sonra enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi halinde, öğrenciye enstitü yönetim kurulunca yeni bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. **Danışmanlığını sürdürürken yurtdışına uzun süreli görevlendirilmiş öğretim üyesinin danışmanlığı altı aydan sonra sona erer.** Öğrenci ve danışmanın birlikte talebi halinde danışman değişikliği altı aydan önce de yapılabilir. İstifa eden, altı aydan fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda görevlendirilen veya kadrosuyla geçen öğretim üyesinin danışmanlığı kendiliğinden sona erer. Ancak **tezini bitirme aşamasındaki doktora öğrencileri için öğrencinin ve danışmanın birlikte talebi halinde altı aya kadar enstitü yönetim kurulu kararıyla danışmanlık görevi uzatılabilir.** Yükseköğretim kurumu ya da üst kurullarında yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları, istemeleri halinde, süreç tamamlanuncaya kadar devam eder.

(11) İki doktora programını aynı anda yürütmekte olan öğrenciler, her iki programda da geçerli olmak üzere toplamda en çok iki ortak ders alabilirler. Ancak ders saydırma işlemi enstitü yönetim kurulu kararıyla gerçekleştirilir. **Mezun olunmuş bir programda alınmış hiçbir ders başka bir programda yeniden saydırılmaz.**

(12) Bir öğrencinin; enstitünün başka anabilim/anasanat/bilim/sanat dallarından, Üniversitenin diğer enstitülerinden, farklı yükseköğretim kurumlarından aldığı ya da saydırdığı dersler ile iki doktora programını aynı anda yürütürken her iki programda da saydırdığı derslerin toplamı dörtden, AKTS kredileri toplamı da otuzdan fazla olamaz. Ancak ortak program yürüten anabilim dalları için 17 nci maddenin üçüncü ve altıncı fıkraları dikkate alınır.

Doktora yeterlilik sınavı

MADDE 37 – (1) Doktora yeterlilik sınavının amacı, öğrencinin temel konularda bilgi derinliğine sahip olup olmadığını sınanmasıdır. Doktora programının ders yükümlülüklerini başarıyla ve en az 3,00 genel not ortalaması ile tamamlayan öğrenciler yeterlilik sınavına girmeye hak kazanırlar. 28/6/2008 tarihinde veya öncesinde bir doktora programına kayıtlı olup da yeterlilik sınavına girmemiş veya girip de başaramamış olan öğrenciler ise; anadilleri dışında İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca ve Farsça dillerinden birinden yabancı dil sınavından en az 55 veya muadili bir puan aldıklarını belgelemeleri halinde yeterlilik sınavına girmeye hak kazanırlar. Genel not ortalaması 3,00' in altında olanlarda bu şart sağlanana kadar danışmanın uygun göreceği ders/dersler tekrar aldırılır.

(2) **Doktora yeterlilik sınavları her yarıyıl bir kez olmak üzere yılda iki kez yapılır.** Yeterlilik aşamasına gelmiş ve yeterlilik sınavına girecek olan öğrenci, sınava gireceği dönemde ders kayıt sisteminden Yeterlilik aşamasını seçmelidir. Yeterlilik sınavında başarılı olamayan öğrenci bir sonraki dönemde tekrar sınava girer.

(3) **Yeterlilik sınavları; anabilim/bilim dalı akademik kurulundan oluşan yeterlilik komitesince düzenlenir.** Komite; sınavları hazırlamak, uygulamak, yapmak, yaptırmak veya değerlendirmek amacıyla tez danışmanlarının da görüşünü alarak sınav jürileri kurar. **Jüri; biri danışman ve en az ikisi başka bir yükseköğretim kurumundan olmak**

üzere beş öğretim üyesinden ve biri aynı anabilim/bilim dalından diğeri başka bir yükseköğretim kurumundan seçilen iki yedek öğretim üyesinden oluşur.

(4) Yeterlilik sınavı, yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölüm halinde yapılır. Jüri tarafından yazılı sınavda başarılı bulunan öğrenci altmış dakikayı geçmeyecek şekilde sözlü sınava alınır. Sözlü sınavı dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur. Sözlü sınavda jüri, öğrencinin başarılı ya da başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Sözlü sınavdan da başarılı olan öğrenci yeterlilik sınavını başarmış sayılır. Yazılı sınavda başarılı bulunan ancak sözlü sınavda başarısız olmuş öğrenci bir sonraki yeterlilik sınavında sadece sözlü sınava alınır. Sözlü sınavda başarılı bulunursa yeterlilik sınavını geçmiş sayılır. Başarısız bulunursa bir sonraki dönemde ikinci fıkra hükmü yeniden uygulanır ve öğrenci hem yazılı hem de sözlü sınavına tekrar alınır. Sınav sonuçları, yeterlilik sınavını izleyen üç gün içinde ilgili başkanlık tarafından gerekçeli karar ile birlikte başarılı ya da başarısız olarak enstitüye bildirilir.

(5) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci **en geç beşinci yarıyılın**, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar **yeterlilik sınavına girmek zorundadır.**

(6) **Yeterlilik sınavı jürisi, yeterlilik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir.**

(7) Öğrenci, beşinci fıkraya aykırı olmamak koşuluyla, yeterlilik sınavına ilk girişi, mazeretsiz olarak ve bir defaya mahsus, dönem başında enstitü yönetimine yazılı başvuru yaparak erteleme talebinde bulunabilir. Ertelemenin kabul edilmesi ek bir dönem verilmesi anlamına gelmez.

Doktora tez izleme komitesi

MADDE 38 – (1) Yeterlilik sınavında başarılı bulunan öğrenci için danışmanın da görüşü alınarak ilgili başkanlığın önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile en geç bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur. **Süresi içinde mazeretsiz tez izleme komitesi oluşturulmayan öğrencinin danışmanlığı anabilim dalı başkanlığına aktarılır ve yeni bir danışman atanır.**

(2) Tez izleme komitesi, biri danışman olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. Kalan iki üyenin biri ilgili anabilim/bilim dalı içinden, diğeri ise öncelikli olarak bir başka yükseköğretim kurumundan veya üniversite içindeki başka bir anabilim/bilim dalından seçilir. **Tez izleme komitesi üyelerinin uzmanlık alanlarının tez konusu ile uyumlu olmasına, özellikle disiplinler arası tez çalışmalarında tez izleme komitesi üyelerinin farklı disiplinden olmasına ve ilgili disiplinin öğretim üyelerinin de görev almasına dikkat edilir.** İkinci danışman komite toplantılarına izleyici olarak katılabilir. Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, danışmanın gerekçeli görüşü alınarak ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile üyelerde değişiklik yapılabilir.

(3) Yurt dışı ile yürütülen ortak programlarda, danışman veya ikinci danışman tez izleme komitesi raporuna esas teşkil edecek bir raporu komite toplantısından önce ilgili başkanlığa iletir. Tez izleme komitesi gönderilen raporu değerlendirerek kendi raporuna ekler.

Tez önerisi savunması

MADDE 39 – (1) Yeterlilik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan **tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur.** Öğrenci, söz konusu öneri ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az onbeş gün önce komite üyelerine sunar.

(2) Tez önerisi savunması izleyicilere açık olarak yapılır.

(3) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddine salt çoğunlukla karar verir. İlgili başkanlık tez izleme komitesinin kararını gerekçeleri ile birlikte tez önerisi savunmasını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirir.

(4) Tez önerisini altı ay içinde savunmayan öğrencinin önerisi reddedilmiş sayılır.

(5) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman atanmasını isteme ve yeni bir tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi görevlendirilebilir. Programa, aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde, danışmanı ve/veya tez konusu değiştirilen bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

(6) **Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır.** Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Karar, ilgili başkanlık tarafından toplantıyı izleyen üç gün içinde bir tutanakla ilgili enstitüye bildirilir. Başarısızlık durumunda gerekçeler de tutanağa eklenir.

(7) **Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya toplamda üç kez başarısız bulunan ya da tez izleme komitesi üst üste iki kez, toplamda üç kez toplanmayan öğrencinin danışmanlığı ilgili anabilim dalı başkanlığına aktarılır.** Öğrenciye ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir danışman atanır. Ayrıca, yeni danışmanın teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrenci için yeni tez konusu belirlenebilir.

Doktora tezinin sonuçlanması

MADDE 40 – (1) Öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından onaylanan tez yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Doktora tezi savunmaya alınmadan önce, ilgili öğrenci tarafından düzenlenecek intihal programı raporu ilgili enstitüye teslim edilir.

(2) Öğrencinin doktora tez konusu ile ilgili en az bir adet bilimsel makalesinin **SCI, SCI-Expanded, SSCI, AHCI**, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca Doçentlik sınavında kabul edilen alan indekslerinde yayımlanmış/yayına kabul edilmiş olması (DOI numarası almış olmak), **doktora tez savunma jürisinin kurulması için ön şart olarak aranır.**

(3) **Yayın şartını sağlayan öğrenci, tez danışmanının da onayını alarak jürisi belirlenmek üzere doktora tezini enstitüye teslim eder.**

(4) **Doktora tez jürisi;** uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak danışmanın tez izleme komitesi üyeleri ile birlikte önereceği beş öğretim üyesinden ve ilgili anabilim/bilim dalı başkanlığının önereceği beş öğretim üyesi içinden, enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir. **Doktora jürisi, tez izleme komitesi ile birlikte en az ikisi başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş kişiden oluşur. Ayrıca, birisi Üniversite içinden, diğeri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek üye belirlenir. İkinci danışmanı olan doktora tezleri için jüri yedi asıl ve iki yedek üyeden oluşur ve ikinci danışman da jüri üyesi olarak atanır.** Tez jürisi enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen zorunlu sebepler dışında değiştirilmez.

(5) Öğrenci, enstitü yönetim kurulunca atanmalarını izleyen on beş gün içinde tezini jüri üyelerine teslim eder. Jüri üyeleri enstitünün yazılı davetiyle, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile savunma sınavı bir ay ertelenebilir. Erteleme kararı bilgisi jüri toplanma süresinin en geç son günü danışman tarafından ilgili enstitüye yazılı olarak bildirilir. Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda enstitü yönetim kurulu resen yeni bir jüri belirler. Jüri üyeleri, söz konusu tez hakkında kişisel raporlarını hazırlar. Tez savunma sınavının yapılacağı yer ve tarih, enstitünün ilgili anabilim/bilim dalı tarafından en az yedi gün önceden duyurulur. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması, savunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve dinleyicilere açık olarak yapılır. Dilekçe ile mazeretini en geç bir gün öncesinden beyan eden asıl üye/üyeler (TİK üyeleri hariç) yerine yedek üye/üyeler ilgili başkanlık tarafından tez savunma sınavına davet edilir. Jüri üyeleri toplandığı halde öğrencinin tez savunmasına girmemesi/girememesi halinde, durum jüri üyeleri tarafından tutanak altına alınır ve tutanak aynı gün enstitüye teslim edilir. Öğrenci mazeretini belgelendirdiği ve bu mazeret enstitü yönetim kurulunca kabul edildiği takdirde, mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde yeniden savunmaya alınır. Enstitü yönetim kuruluna mazeret sunmayan, mazereti kabul edilmeyen ya da mazeretli olsa dahi iki kez tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin durumu enstitü yönetim kurulu tarafından tespit edilir ve 39 uncu maddenin yedinci fıkrası uygulanır.

(6) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında, salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar ilgili başkanlık tarafından sınavı izleyen üç iş günü içinde kişisel raporlar ile birlikte enstitüye tutanakla bildirilir. Ret kararı veren jüri üyesinin/üyelerinin gerekçesi tutanağa eklenir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, gereğini yaparak tezini en geç altı ay içinde aynı jüri önünde yeniden savunur.

(8) Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada tezi reddedilen öğrenciye yeni bir konuda çalışmak üzere öğrencinin talebi, ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır.

(9) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde 36 ncı maddenin dokuzuncu fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(10) **AKTS kredilerini başarıyla tamamlayan,** yeterlilik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen fakat **azami öğrenim süresi sonunda,** danışmanının da onayını alarak jürisi belirlenmek üzere tezini enstitüye teslim etmeyen öğrenci başarısız sayılır. Ancak öğrencinin ve danışmanın gerekçeli talebi olması, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu tarafından gerekçenin uygun bulunması durumunda öğrenciye en çok iki yarıyıl ek süre verilebilir. Ek süre verilmeyen ya da ek süre verilmesine rağmen başarısız olan öğrenciye, talep etmesi halinde, başka bir konuda çalışmak üzere enstitü yönetim kurulunca başka bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. Bu öğrencilere yeni tez çalışmasına başlamadan önce danışmanın önerisi, ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla **program için gerekli görülen üç farklı ders yeniden aldırılır.** Yeni alınan dersler başarıldıktan sonra öğrenci doktora tez çalışmasına devam eder. Bu madde kapsamındaki öğrencilere üç ders alıp başarmak ve tez çalışmalarını tamamlamak üzere **en çok sekiz yarıyıl ek süre verilir.**

(11) Herhangi bir sebeple danışmanı değiştirilen öğrenciye ek süre verilmez, geçen süre azami süresinden sayılır.

(12) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı aksi belirtilmedikçe Üniversiteye aittir.

(13) Yabancı dilde yürütülen doktora programlarında tezler ilgili dilde hazırlanır ve tez savunması bu dille yapılır.

Doktora diploması

MADDE 41 – (1) Doktora tez savunma sınavında başarılı olan öğrenci; doktora tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış en az bir kopyası ile birlikte elektronik ortamda yazılmış en az bir kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim etmek zorundadır. Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları

da sağlamak kaydıyla, doktora tezini ve enstitü tarafından istenen diğer belgeleri ilgili enstitüye teslim eden ve tezi, tez yazım kurallarına uygun bulunan doktora öğrencisi enstitü yönetim kurulu kararıyla doktora diploması almaya hak kazanır ve **bu karar tarihi mezuniyet tarihi olarak kabul edilir.**

YEDİNCİ BÖLÜM **Sanatta Yeterlilik Programı**

Programın amaç ve kapsamı

MADDE 42 – (1) Sanatta yeterlilik programının amacı; öğrenciye, bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmak ya da özgün ve nitelikli bir sanat eserinin ortaya konulmasını, üstün bir yaratıcılık ve uygulama sergilemeye yönelik bir sanat eseri oluşturmasını sağlamaktır. Sanatta yeterlilik çalışmaları sonunda hazırlanacak tezin;

- a) Bilime/sanata yenilik getirme,
- b) Yeni bir bilimsel/sanatsal yöntem geliştirme,
- c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana/sanata uygulama, niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Sanatta yeterlilik programı ve süresi

MADDE 43 – (1) Sanatta yeterlilik programında; yüksek lisans derecesi aldıktan sonra başlayan öğrenciler için programın normal süresi sekiz yarıyıl, azami süresi on iki yarıyıldır. Lisans derecesi aldıktan sonra başlayan öğrenciler için programın normal süresi on yarıyıl, azami süresi on sekiz yarıyıldır. Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerin tümünü yerine getiren öğrenciler daha kısa sürede mezun olabilirler.

(2) Sanatta yeterlilik programı, yurtiçi ve yurtdışı ortak sanatta yeterlilik programı şeklinde de düzenlenebilir.

(3) Sanatta yeterlilikte, doktora tezi yerine sergi, konser, resital veya proje şeklinde sanatta yeterlilik çalışması yapılabilir. Sanatta yeterlilik programı ile ilgili usuller doktora programı usullerine tabidir.

Danışman atanması ve derslerin belirlenmesi

MADDE 44 – (1) Sanatta yeterlilik programı; ders, yeterlilik sınavı, tez önerisi, tez çalışmaları ve tez savunma sınavından oluşur. Sanatta yeterlilik programına yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci; en az altmış AKTS değerinde sekiz dersi, otuz AKTS değerinde yeterlilik dönemini ve en az doksan AKTS değerinde tez/sanat çalışmasını, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci ise; en az yüzyirmi AKTS değerinde onaltı dersi, otuz AKTS değerinde yeterlilik dönemini ve en az doksan AKTS değerinde tez/sanat çalışmasını, başarı ile tamamlamak zorundadır.

(2) Enstitü yönetim kurulu; öğrencinin tercihi, anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı akademik kurulunun görüşü, ilgili başkanlığın önerisi ile her öğrenci için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar üniversitenin tam zamanlı öğretim üyeleri arasından bir danışman atar.

(3) Sanatta yeterlilik programlarında birinci danışman atamada, öğretim üyesinin daha önce en az bir tezli yüksek lisans öğrenci tezini birinci danışman olarak yönetmiş ve başarı ile tamamlamış olması şartı aranır.

(4) Yüksek lisans ve sanatta yeterlilik programlarında öğretim üyesi başına düşen danışmanlık sayısının üst sınırı YÖK yetkili kurullarınca belirlenir. Bu sayının gerekçelendirilerek azaltılmasına veya %50'ye kadar artırılmasına ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir. İki adet ortak danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır. Tezsiz yüksek lisans danışmanlığı bu sayıların dışında tutulur.

(5) Öğrenciye danışman atamada; öğrenci tercihi, öğretim üyesi uzmanlık alanı ve danışmanlık yükleri dikkate alınır. Tez çalışmasının niteliğinin birden çok danışman gerektirdiği durumlarda, üniversite kadrosu dışında görev yapan, yurt içi veya yurt dışı herhangi bir yükseköğretim kurumundaki öğretim üyesi ikinci danışman atanabilir. Bu atama danışmanın talebi ve anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır. Yurt içi ve yurt dışındaki üniversiteler ile birlikte yürütülen ortak programlarda, diğer üniversite tarafından atanan danışman da ikinci danışman olarak kabul edilir.

(6) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri danışman atanana kadar ilgili başkanlık tarafından yürütülür.

(7) Sanatta yeterlilik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yıldır. Bu süre içinde derslerini tamamlamayan öğrenciler için başarıyla alınan dersin/derslerin üzerinden yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için beş yıl geçmesi halinde söz konusu ders/dersler genel not ortalaması hesaplamasına dâhil edilmez ve danışmanın uygun göreceği ders/dersler enstitü yönetim kurulunca öğrenciye tekrar aldırılır.

(8) Verilen süre içinde derslerini tamamlamayan öğrenciler için başarıyla alınan ders/derslerin üzerinden dört yıl geçmesi halinde danışmanın uygun göreceği ders/dersler tekrar aldırılır. Dört yılı geçen alınmış derslere ait notlar genel not ortalaması hesaplamasına dâhil edilmez.

(9) Verilen süre içinde AKTS kredi yükünü başarıyla tamamlamayanlar ile azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı

payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder. Lisans derecesi ile sanatta yeterlilik programına başvurmuş olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlilik tezinde başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(10) Danışmanın çekilme talebi ya da öğrencinin danışman değişikliğine ilişkin gerekçeli talebinin anabilim dalı görüşü alındıktan sonra enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi halinde, öğrenciye Enstitü yönetim kurulunca yeni bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. Danışmanlığını sürdürürken yurtdışına uzun süreli görevlendirilmiş öğretim üyesinin danışmanlığı altı aydan sonra sona erer. Öğrenci ve danışmanın birlikte talebi halinde danışman değişikliği altı aydan önce de yapılabilir. İstifa eden, altı aydan fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda görevlendirilen veya kadrosuyla geçen öğretim üyesinin danışmanlığı kendiliğinden sona erer. Ancak tezini bitirme aşamasındaki sanatta yeterlilik öğrencileri için öğrencinin ve danışmanın birlikte talebi halinde altı aya kadar enstitü yönetim kurulu kararıyla danışmanlık görevi uzatılabilir. Yükseköğretim kurumu ya da üst kurullarında yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları, istemeleri halinde, süreç tamamlanıncaya kadar devam eder.

(11) İki sanatta yeterlilik programını aynı anda yürütmekte olan öğrenciler, her iki programda da geçerli olmak üzere toplamda en çok iki ortak ders alabilirler. Ancak, ders saydırma işlemi enstitü yönetim kurulu kararıyla gerçekleştirilir. Mezun olunmuş bir programda alınmış hiçbir ders başka bir programda yeniden saydırılmaz.

(12) Bir öğrencinin; enstitünün başka anabilim/anasanat/bilim/sanat dallarından, Üniversitenin diğer enstitülerinden, farklı yükseköğretim kurumlarından aldığı ya da saydırdığı dersler ile iki sanatta yeterlilik programını aynı anda yürütürken her iki programda da saydırdığı derslerin toplamı dörtten, AKTS kredileri toplamı da otuzdan fazla olamaz. Ancak, ortak program yürüten anabilim dalları için 17 nci maddenin üçüncü ve altıncı fıkraları dikkate alınır.

Sanatta yeterlilik sınavı

MADDE 45 – (1) Sanatta yeterlilik sınavının amacı, öğrencinin temel konularda bilgi derinliğine sahip olup olmadığını sınanmasıdır. Sanatta yeterlilik programının ders yükümlülüklerini başarıyla ve en az 3,00 genel not ortalaması ile tamamlayan öğrenciler yeterlilik sınavına girmeye hak kazanırlar. 28/6/2008 tarihinde veya öncesinde bir sanatta yeterlilik programına kayıtlı olup da yeterlilik sınavına girmemiş veya girip de başaramamış olan öğrenciler ise; anadilleri dışında İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca ve Farsça dillerinden birinden yabancı dil sınavından en az 55 veya muadili bir puan aldıklarını belgelemeleri halinde yeterlilik sınavına girmeye hak kazanırlar. Genel not ortalaması 3,00'in altında olanlarda bu şart sağlanana kadar danışmanın uygun göreceği ders/dersler tekrar aldırılır.

(2) Sanatta yeterlilik sınavı her yarıyıl bir kez olmak üzere yılda iki kez yapılır. Yeterlilik aşamasına gelmiş ve yeterlilik sınavına girecek olan öğrenci, sınava gireceği dönemde ders kayıt sisteminden yeterlilik aşamasını seçmelidir. Yeterlilik sınavında başarılı olamayan öğrenci bir sonraki dönemde tekrar sınava girer.

(3) Yeterlilik sınavları; anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı akademik kurulundan oluşan yeterlilik komitesince düzenlenir. Komite; sınavları hazırlamak, uygulamak, yapmak, yaptırmak veya değerlendirmek amacıyla tez danışmanlarının da görüşünü alarak sınav jürileri kurar. Jüri; biri danışman ve en az ikisi başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere beş öğretim üyesinden ve biri aynı anabilim/anasanat dalından seçilen iki yedek öğretim üyesinden oluşur.

(4) Yeterlilik sınavı, yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölüm halinde yapılır. Jüri tarafından yazılı sınavda başarılı bulunan öğrenci altmış dakikayı geçmeyecek şekilde sözlü sınava alınır. Sözlü sınavı dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur. Sözlü sınavda jüri, öğrencinin başarılı ya da başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Sözlü sınavdan da başarılı olan öğrenci yeterlilik sınavını başarmış sayılır. Yazılı sınavda başarılı bulunan ancak sözlü sınavda başarısız olmuş öğrenci bir sonraki yeterlilik sınavında sadece sözlü sınava alınır. Sözlü sınavda başarılı bulunursa yeterlilik sınavını geçmiş sayılır. Başarısız bulunursa bir sonraki dönemde 45 inci maddenin ikinci fıkrası yeniden uygulanır ve öğrenci hem yazılı hem de sözlü sınavına tekrar alınır. Sınav sonuçları, yeterlilik sınavını izleyen üç gün içinde ilgili başkanlık tarafından gerekçeli karar ile birlikte başarılı ya da başarısız olarak enstitüye bildirilir.

(5) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlilik sınavına girmek zorundadır.

(6) Yeterlilik sınavı jürisi, yeterlilik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir.

(7) Öğrenci, beşinci fıkraya aykırı olmamak koşuluyla, yeterlilik sınavına ilk girişi, mazeretsiz olarak ve bir defaya mahsus, dönem başında enstitü yönetimine yazılı başvuru yaparak erteleme talebinde bulunabilir. Ertelemenin kabul edilmesi ek bir dönem verilmesi anlamına gelmez.

Sanatta yeterlilik tez izleme komitesi

MADDE 46 – (1) Yeterlilik sınavında başarılı bulunan öğrenci için danışmanın da görüşü alınarak ilgili başkanlığın önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile en geç bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur. Süresi

içinde mazeretsiz tez izleme komitesi oluşturulmayan öğrencinin danışmanlığı anabilim/anasanat dalı başkanlığına aktarılır ve yeni bir danışman atanır.

(2) Tez izleme komitesi, biri danışman olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. Kalan iki üyenin biri ilgili anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı içinden, diğeri ise öncelikli olarak bir başka yükseköğretim kurumundan veya üniversite içindeki başka bir anabilim/anasanat/bilim/sanat dalından seçilir. Tez izleme komitesi üyelerinin uzmanlık alanlarının tez konusu ile uyumlu olmasına, özellikle disiplinler arası tez çalışmalarında tez izleme komitesi üyelerinin farklı disiplinden olmasına ve ilgili disiplinin öğretim üyelerinin de görev almasına dikkat edilir. İkinci danışman komite toplantılarına izleyici olarak katılabilir. Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, danışmanın gerekçeli görüşü alınarak ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile üyelerde değişiklik yapılabilir.

(3) Yurt dışı ile yürütülen programlarda, danışman veya ikinci danışman tez izleme komitesi raporuna esas teşkil edecek bir raporu komite toplantısından önce ilgili başkanlığa iletir. Tez izleme komitesi gönderilen raporu değerlendirerek kendi raporuna ekler.

Tez önerisi savunması

MADDE 47 – (1) Yeterlilik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, söz konusu öneri ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az onbeş gün önce komite üyelerine sunar.

(2) Tez önerisi savunması izleyicilere açık olarak yapılır.

(3) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddine salt çoğunlukla karar verir. İlgili başkanlık tez izleme komitesinin kararını gerekçeleri ile birlikte tez önerisi savunmasını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirir.

(4) Tez önerisini altı ay içinde savunmayan öğrencinin önerisi reddedilmiş sayılır.

(5) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman atanmasını isteme ve yeni bir tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi görevlendirilebilir. Programa, aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde, danışmanı ve/veya tez konusu değiştirilen bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

(6) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Karar ilgili başkanlık tarafından toplantıyı izleyen üç gün içinde bir tutanakla ilgili enstitüye bildirilir. Başarısızlık durumunda gerekçeler de tutanağa eklenir.

(7) Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya toplamda üç kez başarısız bulunan ya da tez izleme komitesi üst üste iki kez, toplamda üç kez toplanmayan öğrencinin danışmanlığı ilgili anabilim dalı başkanlığına aktarılır. Öğrenciye ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir danışman atanır. Ayrıca, yeni danışmanın teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrenci için yeni tez konusu belirlenebilir.

Sanatta yeterlilik tezinin sonuçlanması

MADDE 48 – (1) Sanatta yeterlilik programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından onaylanan tez yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur. Sanatta yeterlilik tezi savunmaya alınmadan önce, ilgili öğrenci tarafından düzenlenecek intihal programı raporu ilgili enstitüye teslim edilir.

(2) Doçentlik sınavında kabul edilen alan indekslerinde yayımlanmış/yayıma kabul edilmiş olması (DOI numarası almış olmak), veya kişisel bir etkinlik (dinleti, performans, sergi, defile, çalıştay veya proje uygulamaları) yapmış olması sanatta yeterlilik tez savunma jürisinin kurulması için ön şart olarak aranır.

(3) Yayın şartını sağlayan öğrenci, tez danışmanının da onayını alarak jürisi belirlenmek üzere sanatta yeterlilik tezini enstitüye teslim eder.

(4) Sanatta yeterlilik tez jürisi; uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak danışmanın tez izleme komitesi üyeleri ile birlikte önereceği beş öğretim üyesinden ve ilgili anasanat dalı başkanlığının önereceği beş öğretim üyesi içinden, enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir. Sanatta yeterlilik jürisi, biri öğrencinin danışmanı ve en az ikisi başka yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeleri olmak üzere beş kişiden oluşur. Ayrıca, birisi Üniversite içinden, diğeri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek üye belirlenir. İkinci danışmanı olan sanatta yeterlilik tezleri için jüri yedi asıl ve iki yedek üyeden oluşur ve ikinci danışman da jüri üyesi olarak atanır. Tez jürisi enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen zorunlu sebepler dışında değiştirilmez.

(5) Öğrenci, enstitü yönetim kurulunca atanmalarını izleyen on beş gün içinde tezini jüri üyelerine teslim eder. Jüri üyeleri enstitünün yazılı davetiyle, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile savunma sınavı bir ay ertelenebilir. Erteleme kararı bilgisi jüri toplanma süresinin en geç son günü danışman tarafından ilgili enstitüye yazılı olarak bildirilir. Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda enstitü yönetim kurulu resen yeni bir jüri belirler. Jüri üyeleri, söz konusu tez hakkında kişisel raporlarını hazırlar. Tez savunma sınavının yapılacağı yer ve tarih, enstitünün ilgili anabilim/bilim dalı tarafından en az yedi gün önceden duyurulur. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması,

savunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve dinleyicilere açık olarak yapılır. Dilekçe ile mazeretini en geç bir gün öncesinden beyan eden asıl üye/üyeler (TİK üyeleri hariç) yerine yedek üye/üyeler ilgili başkanlık tarafından tez savunma sınavına davet edilir. Jüri üyeleri toplandığı halde öğrencinin tez savunmasına girmemesi/girememesi halinde, durum jüri üyeleri tarafından tutanak altına alınır ve tutanak aynı gün enstitüye teslim edilir. Öğrenci mazeretini belgelendirdiği ve bu mazeret enstitü yönetim kurulunca kabul edildiği takdirde, mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde yeniden savunmaya alınır. Enstitü yönetim kuruluna mazeret sunmayan veya mazereti kabul edilmeyen ya da mazeretli olsa dahi iki kez tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin durumu enstitü yönetim kurulu tarafından tespit edilir ve 47nci maddenin yedinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(6) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında, salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar ilgili başkanlık tarafından sınavı izleyen üç iş günü içinde kişisel raporlar ile birlikte enstitüye tutanakla bildirilir. Ret kararı veren jüri üyesinin/üyelerinin gerekçesi tutanağa eklenir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, gereğini yaparak tezini en geç altı ay içinde aynı jüri önünde yeniden savunur.

(8) Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada tezi reddedilen öğrenciye yeni bir konuda çalışmak üzere öğrencinin talebi, ilgili başkanlığın önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır.

(9) Lisans derecesi ile sanatta yeterlilik programına kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde 44 üncü maddenin dokuzuncu fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(10) AKTS kredilerini başarıyla tamamlayan, yeterlilik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen ve fakat azami öğrenim süresi sonunda, danışmanın da onayını alarak jürisi belirlenmek üzere tezini enstitüye teslim etmeyen öğrenci başarısız sayılır. Ancak öğrencinin ve danışmanın gerekçeli talebi olması, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu tarafından gerekçenin uygun bulunması durumunda öğrenciye en çok iki yarıyıl ek süre verilebilir. Ek süre verilmeyen ya da ek süre verilmesine rağmen başarısız olan öğrenciye, talep etmesi halinde, başka bir konuda çalışmak üzere enstitü yönetim kurulunca başka bir danışman atanır. Atama işlemi, danışman belirleme ile ilgili maddelere göre yapılır. Bu öğrencilere yeni tez çalışmasına başlamadan önce danışmanın önerisi, ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla program için gerekli görülen üç farklı ders yeniden aldırılır. Yeni alınan dersler başarıldıktan sonra öğrenci doktora tez çalışmasına devam eder. Bu madde kapsamındaki öğrencilere üç ders alıp başarmak ve tez çalışmalarını tamamlamak üzere en çok sekiz yarıyıl ek süre verilir.

(11) Herhangi bir sebeple danışmanı değiştirilen öğrenciye ek süre verilmez, geçen süre azami süresinden sayılır.

(12) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı aksi belirtilmedikçe Üniversiteye aittir.

(13) Yabancı dilde yürütülen sanatta yeterlilik programlarında tezler ilgili dilde hazırlanır ve tez savunması bu dille yapılır.

Sanatta yeterlilik diploması

MADDE 49 – (1) Sanatta yeterlilik tez savunma sınavında başarılı olan öğrenci; sanatta yeterlilik tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış en az bir kopyası ile birlikte elektronik ortamda yazılmış en az bir kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim etmek zorundadır. Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, sanatta yeterlilik tezinin ve enstitü tarafından istenen diğer belgeleri ilgili enstitüye teslim eden ve tezi, tez yazım kurallarına uygun bulunan sanatta yeterlilik öğrencisi enstitü yönetim kurulu kararıyla sanatta yeterlilik diploması almaya hak kazanır ve bu karar tarihi mezuniyet tarihi olarak kabul edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Elektronik ortam kullanılarak sınavların yapılması

MADDE 50 – (1) Lisansüstü programlarda tez izleme/savunma sınavı, salt çoğunluğun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üyesinin/üyelerinin şehir dışı ya da yurtdışında bulunması durumunda sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri kullanılarak da yapılabilir.

Yeni kurulan ve gelişmekte olan akademik kurumlardaki araştırma görevlileri

MADDE 51 – (1) Yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine lisansüstü eğitim yapmak amacıyla atanan araştırma görevlileri, ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün önerisi, danışmanı ve araştırmacı yetiştirme kurulunun görüşü ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile ilgili enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği koşullara göre lisansüstü programlara kabul edilirler.

Özel anlaşmalar

MADDE 52 – (1) Üniversite ile resmi veya özel kurum/kuruluşlar arasında yapılan ve Senato tarafından onaylanan özel anlaşmalar çerçevesinde de lisansüstü eğitim yaptırmak amacıyla öğrenci kabul edilir.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 53 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği, ilgili mevzuat hükümleri ve Yükseköğretim Kurulu, Senato ve enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 54 – (1) 15/8/2013 tarihli ve 28736 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Gazi Üniversitesi Lisansüstü-Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2013-2014 eğitim-öğretim yılı güz döneminden önce kayıt yaptıran öğrenciler hakkında; 23 üncü maddenin yedinci fıkrası, 28 inci maddenin ikinci fıkrası, 36 ncı maddenin birinci fıkrası, 37 ncimaddenin birinci fıkrası, 40 ıncı maddenin ikinci fıkrası, 44 üncü maddenin birinci fıkrası, 45 inci maddenin birinci fıkrası ve 48 inci maddenin ikinci fıkrası uygulanmaz.

(2) Öğrenciliği AKTS kredisi uygulamasından önce başlayan ve halen öğrencilikleri devam eden öğrencilerin almış oldukları dersler güncellenmiş AKTS kredileri ile değerlendirilir. İlgili dersin halen verilmiyor olması durumunda ders AKTS kredisi kabul edilmiş değeri üzerinden hesaplanarak not dökümleri ve diploma ekine yansıtılır.

(3) 2008-2009 eğitim-öğretim yılı güz döneminden önce kayıt yaptıran ancak yeterlilik sınavına dil şartını sağlamadan girmiş olan öğrenciler, tez savunma sınavına girmeden önce dil şartını sağlamak zorundadır.

(4) 2015-2016 eğitim-öğretim yılı güz döneminden önce kayıt yaptıran öğrencilere 17 nci maddenin birinci fıkrası uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 55 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 56 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gazi Üniversitesi Rektörü yürütür.